

בס"ד

די תורה וועלט

**חודש טבת
שנת תשמ"א**

בענין העירוב
בויליאמסבורג

י"ל על ידי

**הגה"צ רבי אשר אנשיל
קרויז האדמו"ר מראצפערד
ברוקלין נוא יארק**

שנת תשמ"א לפ"ק – ולמספרם 980'

קול קורא פון ועד למען תיקון עירובין, להציל אלפים מישראל שומרי תו"מ מחילול שב"ק

מיר בעטן אלע חשובע רבנים גאונים וצדיקי דורינו שליט"א וועלכע זענען זיך מוסר נפש על כל קרץ וקרץ פון די תורה הק' ואפילו על מנהג קל או זיי זאלן רחמנות האבן אויף אידישע נשמח וועלכע ווערן נכשל בעוה"ד אין חילול שב"ק אין זאלן זען מחקו צו זיין אן עירוב כרה וכדין אין אלע מקומות וואו עס וואוינען אידן שומרי תו"מ כדי מען זאל נישט נכשל ווערן מהיום והלאה אין חילול שב"ק. וכל המחמיר בעירובין מקיל בחילול שבת ובנפשות ישראל.

כדי צו ווייזן די וויכטיגקייט פון עירוב דוקא פאר אידן שימרי תורה ומצוות, און דאס נתיבות, אז ווי אורי טויונטער אידן ווערן נכשל יעדן שבת אין איסור פון הוצאה, הן בשוגג, הן בלי ידיעה, אדער שוגג קריב למור, ברענגען מיר דא עטלעכע ענינים מפוסקים והתבסס יקה לקח, איר וועט נאך טרעפן נאך הונדערטער עטלעכע אופנים, אזוי ווי דער הייליגער ח"ס שרייבט אין חשובות או"ח סי' צ"ט וז"ל:

וא"כ כל בר דעת ישפוט בשכלו שא"א כשום אופן לקהל ישראל לשמור אח כל בני כיהם וגם לא נשוחים וחלושי דעת לשמור בכל יום השבת מבלי להוציא מפתח ביהו החוצה דברים קטנים ומטפחה, וקטנים ופתם כירס וכמה צער ירוחק סוכלים הגדולים הנהירים, אי"כ השכל הפשוט גורו שראוי ומחויב לתקן החצרות והמבואות בעירוב המתיר טילטול... מכ"ש שאין להתעצל מלתקן המבואות לשמור העם מקלקולי שבתות כל השנה כולה והדבר מוטל על הרב הת"ח שבעיר לתקן המבואות, וא"ל ממשול וקולר העם חלוי על צווארו וכ"ו.

מיר ציטירן דא עטלעכע וויכטיגע אורזאכן פארוואס אן עירוב איז וויכטיג פאר יעדן:

(א) פיל מענטשן ווערן נכשל אין טראגן שליסלען אום שבת אירף עפעס אן אופן, ווייל זיי ווייסן נישט די הלכה, (עי' או"ח סי' ש"א).

(ב) מענטשן פארגעסן זאכן אין טאש און גייען ארויס דערמיט, וואס דאס איז א ממשול הרכים, ווי די גמרא זאגט אין מס' ביצה ט"ו וכרש"י שם, ושו"ת חת"ס או"ח סי' צ"ט.

(ג) קינדער שהגיעו לחינוך וועלכע טראגן פארשידענע זאכן און מען קען זיי נישט נאכקאנטראלירן.

(ד) אסאך פרױען גייען מיט צירונג וואס מען האט מחיר געווען כרוחק, און אזעלכע צירונגען וואס איז אסור לכל הדיעות.

(ה) בני תורה קענען נישט גיין צו א שיעור לערנען אין כיהמ"ד, ווייל די פרױען ווילן ארויסגיין און קענען נישט מיטנעמען די קינדער, (דארפן די מענער זיין בעיביסיטערס), במקום צו גיין לערנען די הייליגע תורה.

(ו) ווען עס רעגנט ווערט מען נכשל אין כיכוס, און נאך אנדערע איסורים, כשעה מען נעמט אראפ דעם היט אדער דעם שטריימל און מען שאקלט עס אויס פון רעגן, ווייל מען טאר נישט טראגן קיין פלעסטיק אדער נעמען אונטערן מלבוש, חוץ דעם וואס עס ווערן ליידער קאליע 1000 דאלערדיגע שטריימלעך און טייערע מלבושים, וואס דאס איז איבוד ממון ישראל, אלץ, ווייל עס איז נישטא קיין עירוב.

(ז) ארויסטראגן און אריינברענגען קליינע קינדער אום שבת, ווי עס איז נישט דא קיין עירוב.

(ח) הארץ ליידענדע מענטשן וועלכע מחזן טראגן מיט זיך פילן (טאבלעטן) אום שבת, און צוליב דעם וואס עס איז נישט דא קיין עירוב זענען זיי מחמיר, און עס איז ליידער שוין פארגעקומען אסאך פיקוח נפשות, אלץ, ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב, און די חו"ק האט אונז געווארנט לא תעמוד על דם רעך, וכל המחמיר בעירוב מקיל בפיקוח נפשות.

(ט) אלטע מענטשן און קליינע קינדער וואס מען דארף טראגן צו א דאקטער אום שבת און עס איז נישט דא קיין עירוב.

(י) קראנקע וועלכע ליגן ל"ע אין האספיטל און ווילן נישט עסן אין שפיטאל פון זייערע מאכלים, און טייל מאל ברענגט דאס צו פיקוח נפשות ממש כירוע און מען קען זיי נישט טראגן עסן ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

(יא) ברענגען מעדעצינען פון דראגסטאר פאר חולאים ל"ע אום שבת, פיל מאל מוז מען טראגן געלט אדער א משכון אין דראגסטאר ווייל אנדערש גיט ער נישט ארויס די מעדעצינען, אלץ ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

(יב) די הצלה יונגעלייט וועלכע זענען זיך מס"ג צו ראטעווען אידישע נפשות, און ווערן נכשל אין פארשידענע איסורי הוצאות, אלץ ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

(יג) פרױען וועלכע האבן קליינע קינדער אין מוזן זיצן אין שטוב איינגעשפארט ווי אין א חפיסה און קענען נישט ארויסגיין באזוכן זייערע עלטערן און מקיים זיין מצות כיבוד אב ואם, איבערהויפט ווען א גאנצע וואך זענען זיי אין די דשאבס און קענען נישט באזוכן די עלטערן.

(יד) פארהייראטע קינדער קענען נישט באזוכן זייערע קראנקע עלטערן, און ברענגען זיי פון זייער הויז אכיסל ווארעמע עסנס צו דערקוויקן זייערע נשמות און פיל מאל זיי צו דערהאלטן דאס לעבן, אלץ, ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

(טו) א הענגער פון א מלבוש, אויב עס האט זיך אין איין זייט אפגעריסן, טאר מען מיט דעם מלבוש נישט ארויסגיין, אויב עס איז נישט דא קיין עירוב.

(טז) אידן וועלכע גייען אין מקוה אום שבת און גייען ארויס מיט וואסער אין בארד און פיאות און אנדערע איסורי הוצאה איז מען לויט פיל פוסקים עובר אויף הוצאה בשבת דארט ווי עס איז נישט דא קיין עירוב.

(יז) נשים שאלות וואס גייען ארויס מיט זיי אום שבת איז א איסור הוצאה, עיין בשו"ת ואחרונים.

(יח) פרױען וואס דארפן גיין אין האספיטל און נעמען מיט זיך זאכן, יט) ארויסצוגיין מיט וואטע (קאטן) אין די ארערן ווי עס איז נישט דא קיין עירוב.

(כ) טויונטער אידן שוגגים חינוקות שנשכו ווי רוסישע אדער אמעריקאנער אידן ווערן נכשל אין אלע איסורי הוצאה, ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב, און "כל ישראל ערביין זה לזה".

(כא) פילע ווערן נכשל מיט הוצאה פון הויז אין חצר מיט גארביטש וכדומה, ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

(כב) אין הייכע טעג שטעלט מען ארויס בענקלעך ביי די טירן אפילו אין ערלעכע בחי מדרשים, בפרט ביי די הייזער פאר עלטערע מענער און פרױען, וואס דאס איז א חילול שבת כפרהסיא, ווען עס איז נישט דא קיין עירוב.

(כג) לויט געוויסע פוסקים איז א גרויסע שאלה אויף טליחים קטנים וועלכע האבן א ספק אין שיעור, אדער אין די ציצית, אדער די סחורה איז נישט פון וואל, אויך ווען עס רייסט זיך אפ איינס פון די ציצית וכדומה.

(כד) פילע מענטשן זענען נישט בקי אין אופן פון אפקויפן דעם רשות, צו מאכן עירובי חצרות, איבערהויפט ביי די אפארטמענט הייזער.

(כה) פילע מענטשן און ספעציעל קינדער און פרױען טראגן הענטשיקעס אום ווינטער וואס איז אסור ווען עס איז נישט דא קיין עירוב.

(כו) זומער אין די שווערע היצן ווען עס איז הייס, טוען אויס טייל מענטשן די אויבערמאנטל און מען טראגט עס אין די הענט.

(כז) כשעה מען באווארפט א חתן מיט ציקערלעך און ניסלעך וכדומה, חאפן די קינדער פעקלעך, און גיין ארויס אין גאס און צוריק אריין מיט די פעקלעך, זיי טוען דערמיט אן איסור פון הוצאה, און צומאל טראגן זיי עס אויך אהיים און די עלטערן ווייסן דאס נישט.

(כח) כמעט יעדער טראגט א טאשטיבל אין האלז אפילו אין די גרעסטע היצן, וואס לויט פיל פוסקים איז עס אסור, דאס זעלבע אויך אויב מען טראגט א טאשטיבל אונטער א שאל וואס ווארעמט אים די האלז, אויך איז שייך אן איסור צו טראגן א האנטעך אין מקוה און צוריק אהיים פון מקוה אפילו אין די קאלטע טעג.

(כט) אן אלטער איד וואס קען נישט גיין און מען דארף אים טראגן אין

א טראגבייסיקל אום שבת, וואו עס איז נישט דא קיין עירוב.

ל) ביי מסיבות, א זכר, קידוש, ברית, חתן באווארפן, פארשפיל וכו' אדער רבי'שע טישן, אויב מען האט עפעס פארגעסן צוצוגרייטן ווי עס טרעפט זיך געווענלעך, שיקט מען א קינד לויט וואסערע ער טרעפט, און עס האלט בכלל נישט אויס להלכה.

לא) מענער אדער פרויען וואס טראגן אזעלכע ברילן וואס זיי דארפן עס נאר צו ליינען, דאך טראגן זיי עס אין גאס ביים השבת, אין אמת'ן אריין אין עס אן איסור גמור אויב עס איז נישט דא קיין עירוב.

לב) דעם טוב וואס די תורה הקדושה האט מתיר געווען הוצאה, האט מען נאר מתיר געווען לצורך הדין, און אלע אנדערע הוצאות זענען אסור, אזוי ווי שבת און אן עירוב, צייט אטילו א ביטל שליסלען וואס מען נוצט נישט דארף מען אראפנעמען די אנדערע שליסלען וואס מען דארף נישט, און מען טאר זיי נישט אריינטראגן צוזאמען מיט די שליסלען וואס מען דארף יא, און אנדערע זאכן וואס מען דארף נישט, האט מען אויך נישט מתיר געווען ווען עס איז נישט דא קיין עירוב.

לג) עלטערע מענטשן וואס גייען מיט שטעקענס, אדער מיט הער מאשין (אפארט צום הערן), וואס דאס איז אן ערנסטע שאלה, ווען עס איז נישטא קיין עירוב (ער איהר סר ש"א).

לד) פיל מאל, איבערהויפט אין די קורצע ווינטער טעג זייט מען שפעט אין מקוה שבת שיק און מען טראגט אהיים די אומריינע וועש ווען עס איז שוין נאכן זמן, דאס איז אן איסור פון הוצאה, נאר דערפאר וויל עס איז נישט דא קיין עירוב.

לה) שיק אינדערסרי טראגן די קינדער עסנווארג פאר זיך אין ביהמ"ד, מען זעט פיל מאל ווי גרעסערע קינדער טיען די ארבעט וואס איז אסור וועגן הוצאה, דאס אלעס איז גורם וויל עס איז נישט דא קיין עירוב.

לו) שיק בשעת מען טראגט אויף זיך דעם טלית אויף די גאס און עס טרעפט זיך פיל מאל ווען דער טלית האלט ביים אראפפאלן אדער עס איז אינגאנצן אראפגעפאלן, און טראגט מען עס ווייטער אויף זיך און ער איז עובר אויף הוצאה ברשותי, דאס אלעס איז נאר וויל עס איז נישט דא קיין עירוב.

לז) מוצע'יק טראגט מען אהיים פון ביהמ"ד דעם טלית זכר עס איז א חילול ש"ק פאר אזעלכע וועלכע האלטן נישט פון שיטת ה"ה.

לח) טייל מאל מאכט זיך שאלות זי און מען קען נישט פרעגן שבת הייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

לט) צומאל טרעפט זיך א שאלה ביים עסן אדער א בינדל פון א עוף איז צובראכן און מען קען עס נישט טראגן צו א מוזה הוראה, נאר מען מוז עסן א קאלטע שבת שעה, דאס איז דערפאר וויל עס איז נישט דא קיין עירוב.

מ) מאנע מענטשן נעמען צו שיק די ברייזן פון פאסט-טרענערס האנט וואס איז

אסור, דורך אן עירוב קען מען ניצול ווערן פון אט דעם איסור.

מא) עס קומט פאר כמעט ביי יעדן אז ער ואל כטעות ובשוגג האבן עפעס זאכן אין זיינע קעשענעס, אפילו ער האט זיך איבערגעקוקט ערב שבת עס חשיבה, אויך בעפאר ער גייט אין גאס ביים ש"ק און דורך דעם וויל עס איז נישט דא קיין עירוב איז יעדער איינער עובר אויף דעם איסור פון הוצאה און חילול ש"ק.

מב) צומאל בלאזט די ווינט אראפ ווייז היט פון קאפ און ער הייבט עס אויף און טראגט די אמת ביה"ד בפרהסיא, וויל ער ווייסט נישט די הלכה ווי אזוי צו טאן און אזא פאל, דאס אלעס איז נאר דערפאר וויל עס נישט דא קיין עירוב.

מג) וויסל מבשולות קומען ארויס אין איסור הוצאה און זעלבן בלדיגע וואו ער וואוינט מיט עטלעכע שבנים און מען מאכט נישט קיין ערובי חצרות, דאס אלעס איז נאר וויל עס איז נישט דא קיין עירוב.

מד) אפגערייט פון אט די אלע דערמאנטע איסורים וואס קומען פאר יעדן ש"ק צווישן אחים בני ישראל, אויב עס וואלט געווען אן עירוב וואלט דאך ארויסגעקומען טריטער טובת פאר יעדע משפחה, ממילא איז א חוב קדוש אויף יעדן איינעם צו צוהעלפן אז דער עירוב קודם און ווילאמססורג זאל בקרוב דורכגעפירט ווערן און עס זאל ארוסקומען א טובה פארן אידשן ציבור אין אלע ענינים.

נא) וועגן אלעס וואס איז שייך צו אן עירוב זאל מען זיך פארלאזן נאר דאס וואס עס איז געדרוקט און אומער צייטונג "די תורה וועלט" אלע אנדערע ערטער זענען פאלש, נאר אויב עס איז דא מיין חתימה דערין.

נד) אויך האב שוין געשריבן אין אן אנדערע באשרייבונג אז עס ווערן געדרוקט אין אנדערע צייטונגען הכשרים און מידעות וועגן א האלבע עירוב אין ב"ב, דאס איז געטאן געווארן שלא ברשות ולא ברצוני ולא בהסכמת.

נז) בשעת און העל מאכן אן עירוב אין בארא-פארק העל איך עס מחדש זיין אין די תורה וועלט, קודם האלטן מד' ביי אן עירוב אין ווילאמססורג בעה"ה, הסכמת רבנים נאר צו שלט"א.

נח) ע"כ בעטן מיר, מען זאל רחמנא האבן אויך אומערע הייליגע אידשע נשמות און זיי מציל זיין פון די אלע אריבערמאנטע משלוחים.

נט) על די מצות תיקן עירובין האט שלמה המלך ע"ה רבינו רנו האבן מקאן גערען, איז כדי מיד ואלן נישט געשטודיכלט און געשטראפט העקן פאר די אלע משלוחות און עזותם פון חילול שבת האט מיר זענען גרם פאר די אלע אידן מיט דעם וואס מיר האבן נישט קיין עירובין, אזוי ווי עס איז געווען אין די אלע דורות און אין אלע שטעט דורך אומערע אבות העק ביי היינט מבחאר כשרות חתי"ס ס' צייט הייל.

וכזה בעה"ה
אשר אנשיל קרויז
רב רקהל ראפערט יע"א

*

עס פארקויפט זיך א וואס מאשין Whirlpool אין א זייער גוטן צושטאנד פאר ביליג, רופט 0297-384

קבוצת און ארץ ישראל
אין דעם שולחן און שולחן
מיט אלע הידורים
פינחס מאנדעל
הנכנס 25 יום קדושה
דיין פון הישען שבת
ביי קענעדי גידעווארט אין
עטליכע שעה
הנכנס 45 יום קדושה
דערפונגען און שטענדיג
געשטרעבט צו שוה"ק דעם
מצב פון חסד של אמת -
נישט מחקן זיין דעם ענין פון
נעלס...

PINCUS MANDEL
1569 47th St. B'klyn, N.Y.
Day & Nite Phone
(212) 853-5121
קרעק אויף ביה"ה
אונטער רשניה און פירערשאפט
פון שטעטליכע סעמינאר פון תורה

קול קורא

צו שטארקען דעם הינדל פון סהרת הקודש

בשייכות מיט די אלארמירנדע ידיעות מארצנו הקדושה ת"ו
אז איבער א מיליאן קינדער ווערן ערצויגן אין פרייע שולעס.

דער ציל פון "חדרי תורה אור"

אין צו פארשפרייטן די תורה-ליבס צווישן די ארעמע יונגלייט אין פארשיידענע ישובים פון הייליגן לאנד, ביי די האט מען אויפגעשטעלט צענדליקער חדרים וועלכע ציילן אין די טויזנטער תלמידים ביי עס קומען אן בקשות פון פארשיידענע פאר-ווארפענע ישובים וועלכע

נעטן זיך מען זאל נרינדן א תלמוד-תורה אויך פאר זייערע קינדער און זייערע ווערן
פון עס הארצות און נייסיגן אונטער נאננ ח"ו.

CHADREI TORAH OR
1020 56TH STREET
BROOKLYN, N. Y. 11219

אדרעס פון חדרי תורה אור:
יעקב הלוי פרידמאן, מנהל

וועגן דעם ענין פון עירוב אין וויליאמסבורג

איך וויל דא איסל ערקלערן דעם היימישן עולם וועגן דעם ענין פון עירוב אין וויליאמסבורג. די עירוב אין וויליאמסבורג וואלט שוין געווען פארטיג נאך מיט עטלעכע יארן עוריק, אזוי ווי איך האב דאס געשריבן אין פאריגן נומער פון "די תורה וועלט". דער עירוב רערפון איז געווען 2 זאכן, געלט און צייט און מער כפרות קענט איד זען אין פאריגן נומער.

כשעה איך בין געווען ביי כ"ק רבינו הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל און ער האט מיר גענוי געזאגט ווי אזוי עס זאל געטאן ווערן בענין עירוב, (1) אז אין יעדע כיהמ"ד זאל ארויסגעשטעלט ווערן א צעטל ביי ווייט דער עירוב צעטל זיך, כדי יעדער זאל עס וויסן קלאר, (2) אז עס זאל געמאכט ווערן פאר 1 גאס ווייטער ווי אידן וואוינען, כדי מען זאל נישט נכשל ווערן מיטן טראגן ווייטער ווי דער עירוב איז געשטעלט, (3) אז איך זאל נעמען צו מיר נאך 2 רבנים וועלכע זאלן זיין ביי כיהמ"ד עירובן, כדי עס זאל אויפגעשטעלט ווערן כרח וכו', (4) אז יעדע פרייטיג נאכטען אייב עס איז נישט עדיגע צוריסן וכו'.

עס איז דעם רבין זצ"ל געווען געווארן די מאפע אז אין וועלכע אופן עס היינט געמאכט ווערן, ער איז געווען דערפון שטארק צופרידן, דאס האט מען געקענט זען קלאר, דא איך וויליאמסבורג זכורמה איז ער יא מסכים, אבער אויך גאנץ נויארק ארום וויל ער נישט מכמה טעמים, און ער וויל נישט האבן צו טאן מיט יענע וואס מען האט נישט גוט פארשטאנען וועט ער מיניט וואס האט ער אפשר געמיינט מיט די ציונים און מיט די פרייע, אפשר איז מיט די מנהיגי אדער אגודה אכער ורוך אועלכע היימישע רבנים ווי די כרויזן ווייזן און דורך מין אונטערעמונג, אויך דעם איז ער אודאי מסכים, און אחוץ די ברכה וואס ער האט מיר אנגעווישטן צילחה ככל מעשי ידי, האט ער געהייסן געבן - \$300. דאלער דורך זיין גנאי נאמן ויד ימינו הרב ר' יוסף אגאנכני שליט"א, אלס אן אנגאכע. די הסכמה פון רבין זצ"ל וכו'.

איך נאך געווען געררוקט אין "המאור" און אין "די תורה וועלט", איך איז עס געזאגט געווארן דורך מיר ביי די יערלעכע שכת שירה דרשה נאך קריאת התורה, אויך איז עס געררוקט אין הוך פון בריו מאתי הרב הגה"צ מאדווארי שליט"א, און אין בריו פון הרב ר' יוסף אשכנזי שליט"א.

אזוי ווי איך האב שוין געשריבן אין פריערדיקן נומער איז שוין אלעס געווען גרייט צום עירוב, און אזוי שום רעש אדער אויפגעשטעלט געווארן, וואס יעדער וואלט געווען דערפון צופרידן, דאס אלעס איז געזאגט בלויז אויך דעם עירוב פון וויליאמסבורג.

אין בארא-פארק וואלט אויך דעמאלט געווארן אויפגעשטעלט אן עירוב, אבער צוכיסלעך מיט דער צייט, וויל אויך בארא-פארק וואלט אויסגעפעלט א גרעסערע סכום געלט, וויל דער שטח איז גרעסער, און איך האב אויך כמעט נישט גענומען קיין בריוו פון די בארא-פארק רבנים, נאר פון די וויליאמסבורגער.

יעצט אפילו די רבנים גאר'צ שליט"א האבן אויך מסכים געווען אויך דעם עירוב אין בארא-פארק און אנדערע אירישע געגנטן, האב איך אבער אויך געוואלט האבן כתבים הסכמות צום בארא-פארקער עירוב פון שליט"א, רערפאר בין איך געבליבן נשחומם ווען איך האב דערזען אין דעם אלגעמיינעם זשורנאל די מידעה מיט א מאפע פון דעם האלבן בארא-פארקער עירוב, וואס איך האב נישט געוויסט רערפון בעפאר און איך בין דעמאלט נאכט גלייך געגאנגען אין רוקער'ן פון דער אידן און איך האב געוואלט דארט מודיע זיין דעם עולם אז איך האב אין די מידעה קיין שום חלק און מיניע הסכמות מיט די חתימות און געשפרעכן מיט די רבנים וועגען דארט אויפגעשטעלט געווארן בלי ידעה.

וויל איך דא דעם נאנצן חרדישן עולם מודיע זיין, אז נאר דער עירוב אין

עירוב אין

וויליאמסבורג וואס וועט איהר כקרום געמאכט ווערן דאס איז כרשותו וכוחו ובהסכמתו איך האב קלאר געזאגט אז איך האלט נישט פון א האלבער עירוב, דאס הייסט אז אין האלב בארא-פארק זאל מען יא מעגן טראגן ש"ק און אין די אנדערע העלפט בארא-פארק נישט, דאס וועט נישט זיין אויסגעהאלטן מכמה טעמים און עס קענען דערפון ארויסקומען משולים, אויב יא אן עירוב אין בארא-פארק, דארף זיין (ערשטנס) פאר גאנץ בארא-פארק ארום און ארום, (צווייטנס) דארף עס האבן א השגחה פון 3 רבנים מובהקים אז עס זאל נישט זיין לייך חששות דארט.

רערפאר וויל איך דא דעם עולם נאכמאל מודיע זיין אז איך האב קיין שום חלק נישט אין דעם "האלבן" בארא-פארקער עירוב, נאר כשרהיב את האוכלי וממנו יצאו און איך וועל האבן צו מיר נאך 2 רבנים מובהקים וועל איך איהר אין בארא-פארק אויך מאכן אן עירוב ווי עס כאדארף צו זיין.

נאך פרייטס וועגן דעם וויליאמסבורגער עירוב וועל איך ברענגען אין דעם קומענדן נומער פון די תורה וועלט וואס וועט דערשיינען איהר בערך חצי שכת, איך קען אבער יעצט מודיע זיין דעם עולם אז איך בין יעצט די שמחה ווייטער געווען ביי כ"ק ארמו"ד מרן מסאטמאר שליט"א און מיט אים דורכגעזעט דעם ענין פון עירוב אין וויליאמסבורג. ער האט מיר אנגעווישן הצלחה און געזאגט עטלעכע מאל אז איך האב דערצו מכתבים און הסכמות פון רבנים גאר'צ שליט"א, איבערהויפט פון כ"ק אדמו"ר שרן נאדנישט מער פון קיינעם אין עס וועט אודאי דורכגעפירט ווערן על צד היתר טוב.

ווען כ"ק ארמו"ד מסאטמאר שליט"א האט דעם שכת פ' רוחי איינגעלאזט צו זיך אויך קדושו דעם חולדות אהרן רבין שליט"א, האבן זיי אויך גערעדט וועגען עירוב, און דער תו"א רבי האט קלאר געזאגט אז אין ירושלים עיה"ק איז דא אן עירוב און אלע ערלעכע אידן זענען זיך אויך דעם סופן און מען טראגט ביים ש"ק און ביים געזעגענען זיך באר ליום ר' פ' יושב האט כ"ק

ארמו"ד מתולדות אהרן שליט"א געזאגט דעם ראצפערטער רב אז עס איז זייער וויכטיג צו מאכן אן עירוב און עס איז א געוואלטיג ענין דאס אויפצושטעלן, נאר ככתב קען ער עס נישט עכו"ל וויל ער גיט קיינמאל נישט, אבער כפה גיט ער דערויף זיין פולע הסכמה, אזוי ווי אלע צדיקים פון פריערדיקן רור האבן דאס איינגעפירט.

דער הייליגער ייט"ל זצוקללה"ה גיט אוועק זיין גאנץ עוה"ב צו דעם וואס וועט מאכן אן עירוב אין זיין שטאט סיגעט.

שמעתי עובדא נוראה מהרהגה"צ ר' משה ארי' לעוו שליט"א האדמו"ד מטעמעש" וואר ומעור כמה רבנים זקנים שליט"א שהייט"ל זי"ע השתוקק כל ימיו לעשות עירוב כסיגוט והי' לו הרבה מהתנגדים (מהמתנגדים לחכירות בימיו) שעמדו נגדו בכל תוקף ועזו ולא הצליח לעשות העירוב, ובסוף ימיו כמה ימים לפני פטירתו אמר להאש הקהל (הוא הרה"ח מהר"ר משה ארי' פרינד זצ"ל שהי' רה"ק אצל הגה"ק בעל ייטב לב מסיגוט זי"ע הוא הי' בנו של הצדיק די' יושע קראלער זצ"ל, ובנו הי' הצדיק רבי אברהם יושע פרינד האדמו"ר מנאסויד זצ"ל וכדו ה"ה הרב הגה"צ מהר"ר משה ארי' פרינד שליט"א הראב"ד מהעדה החרדית בירושלים עיה"ק ור"מ דישיבה וקהל ייטב לב דיסאטמאר בירושלים עיה"ק) שמוכן ליחן לו כל עוה"ב אם יעשה את העירוב, ואח"כ נסתלק הגה"ק זי"ע, ובעת הלוי' אמר הרה"ח ר' משה ארי' פרינד זצ"ל, שהוא ממקשי מרבו הייט"ל זי"ע ב' דברים.

א' שיקיים הכטחתו שאמר שאם יעשה העירוב יחן לו כל עוה"ב. ב' שיהי' לו לעזר מלמעלה שיוכל לגמור העירוב, ובתוך ה' יום נתקן ככד העירוב כסיגוט זי"ע. מכאן אפשר להבין גדול קדושה ומסדת נמשו לחיקון

אויך בין איך מודיע דעם כרייטן חרדישן ציבור אז 3 רבנים גאונים שליט"א וועלכע זענען כקו בהלכות עירובין זענען מיט מיר ארומגעפארן ארום רי וויליאמסבורגער גאסן צו זען קלאר ווי אזוי דער עירוב זאל געמאכט ווערן כרח וכדון, און אויך דעם אופן וועט עס איהר בקרום אויפגעשטעלט זיין.

דער הייליגער ייט"ל זצוקללה"ה גיט אוועק זיין גאנץ עוה"ב צו דעם וואס וועט מאכן אן עירוב אין זיין שטאט סיגעט.

עירובין של הצה"ק בעל הייט"ל זי"ע, ועוד אפשר ללמוד מכאן גדול המצוה של חיקון עירובין, כי שמירת שבת היא יסוד היהדות, ועון חילול שבת באיסור טלטול הוצאה מלאכה גרושה היא, נורא מאוד מאוד, היא אשר החריכה את ביתנו ושרפה את היכלנו ומפני חטאינו זה גלינו מארצנו בחורבן בית ראשון כמ"ש אביו בפי' כל כתיבי (שבת ק"ט:), לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחיללו בה את השבת כו', ועדיין השטן מדקדק בינינו כי אלמלי שמרו ישראל שני שבתות כהלכתן מיד היו נגאלין כמ"ש שם (ק"ח:), ויש לדייק בהלכתן למה לו וי"ל משום דתקנו חז"ל לעשות עירובין וזה הלכה מסורשת במס' שבת, ועירובין כו', והרב שהולק על עשיית עירוב אינו מודה בהלכות אלו, וזה מה שאמרנו משמרון בהלכתן.

ואם כה גדלה שמירת שבת הרי משפט השכל הישר וכריע לצדק ריננו כי חיקון עירובין היא מצוה רבה, וכ"כ בש"ט"מ בכיצה (ט"ז:), שמצוה לערב עירובי חצרות ושתופי מכוואות כדי לשמור הרבים מקלקול עכ"ל. וכבר כ' מרן הח"ס ז"ל בא"ח סי' פ"ט שמצוה לחקן עירובין לכל קהל ישראל בכל מקומות מושבותיהם וכו' עיי"ש באריכות גדול. והגה"ק בעל ח"י הרי"ם כתב חיקון עירובין הוא כאמת

כולל בבוקר ובערב או חציי-יום קהל ראצפערט

דער וואס איז פאראינטערעסירט צו זיין אין אונזער כולל 1 שעה בבוקר און 1 שעה בערב אדער א האלבע טאג אין כולל און אויף די אנדערע האלבע טאג וועלן מיר געבן ארבעט אויף צו פארדינען. זאל קומען פערזענלעך אויף 182 דיוויזשן עוו. אין ביהמ"ד און דערן וועגן פרטים.

מקוה כשרה דקהל ראצפערט

182 דיוויזשן עוו.

מיר זענען מרדיע רעם כרייטן עולם, אז אונזער נייע מקוה איז ב"ה געעפנט געווארן על צד היותר טוב מיט 3 שאוערס און אלע באקוועמלעכקייטן. גאנץ חורש שבט פריי אהן שום צאלונג פאר יעדן איינעם און עס וועט יעדן איינעם געגעבן ווערן כחינם א ספריל מקוה ישראל.

הגבאים

יעדע ערלעכע אידישע טאכטער באנוצט די מקוה פון קאנג. און ישיבה המאור
5012 - 18th Ave, Brooklyn, N.Y. 11204
Tel. 633-7724

די מקוה פון רבנים אין ראשי ישיבות

די איינציגע קהל'ישע מקוה לויט אלע פרטים פון כשרות און היגיגע נייאייבערנעמאכט און פארגרעסערט מיט אלע באקוועמלעכקייטן.

שפענדיגע השגחה פון בארימטע רבנים שליט"א

אפן יעדן אוונט צום זמן, ווינטער אינדערזאקן, ביז צען בינאכט

פאר נאך שפעטער מאכט אן אפאינטמענט.

די איינציגע מקוה וואו מען לערנט אייך דינים און מנהגים פון טהרה און טבילה.

ויאס איר האט ביז יעצט נישט געוואוסט.

די הנהלה

אן אויסשניט פון א צייטונג

„די תורה וועלט“ פאנגט אן 15טן יאר

לענגערע באשרייבונג אין אויסגאבע געווינדמעט דער הויזע פון ראצפערטער רב אין ירושלים.

ווי עס באריכטעט די ראצפערטער קהילה אין די וואך פערטיגען א רייכע אינסאבע פון דעם מאטאטריאל "די תורה וועלט" וואס ווערט ארויסגעגעבן בען אין רעדאקטירט דורך דעם ראצפערטער רב, מ"ס דער אויסגאבע טרעט אריין די תורה וועלט אין איר 15טען יאר. דער איצטיגער נומער אנטאהאלט 48 דינסן און צייכענס זיך אויס מיט א לאנגער באשרייבונג וועגן דעם באוועגונג חידוש תש"י פון ראצפערטער רב אין ירושלים וואו ער האט זיך באצייט

אלע סוחרים - נדבנים - בעלי צדקה וחסד הי"ו

אויב איר וועט זיך משתתף זיין צום בנין ביהמ"ד ומקוה פון קהל-ראצפערט מיט א סכום לויט אייער יכולת וועט איר באקומען פון אונז קבלות-רעסיטס וואס וועט אייך זייער צוניץ קומען ביים טעקס פון דעם יאר א.א.וו. וד"ל.

ווייל מיר זענען עמטלעך רעגיסטרירט ביי די רעגירונג און אונזערע רעסיטס זענען טעקס דעדאקטיבל. מיר קענען אייך זייער ביייהילפליג זיין אין אייער שטייער אמט.

קומט פערזענלעך איר וועט נישט חרטה האבן וד"ל. 182 דיוויזשן עוו. 387-2217.

להרים מכשול. ובאבני נזר כתב המחשקש ומנוע מלהעמיד עירוב הוא סחטיא את הרבים ועתיד ליתן את דרין. והו שיטת רוב הגאונים מרוד הקודם ומדרונו. ובספרי המקובלים כתבו שהתקנה הראשונה שהבנים שלמה המלך ע"ה כתורה שבע"פ הוא כדי להמתיק הדינים בהסדרים. לואח קמתו להסיר המכשלה ההוא כידוע מאמר הגמ' (שבת נ"ד): "ה"ל: כל מי שאפשר למחות באבני כיתו נתפס על אנשי כיתו. כאנשי עירו נתפס על אנשי עירו. ככל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו. וכירושלמי (שבת פ"ח) וז"ל: מי שיש סיפוק בידו למחות ואינו מוחה הקללה תלויה בו. ה"ל הרמ"א (ביו"ד סי' של"ד סעי' מ"ח) ה"ל: תיב אדם למחות בעוברי עכירה וכל מי שאינו מוחה ובכ"ו למחות נתפס כאותו עון. והשו"ת יגדור פרצותינו ויכער הרעה מקרכינו ככ"א.

יונגערמאן ווערט געזוכט אין אפיס פון די תורה וועלט צו פארשידענע ארבעט קומט פערזענלעך אויף 171 סאוט 9, א גאנצן טאג.

YAHALOM Restaurant

דער באקאנטער שטרענג גלאט-כשר'ער רעסטאראן אין הארץ פון דיימאנדיצענטער
49 West 47th Street, N. Y. C.
(MEZZANINE FLOOR) Bet. 5th & 6th AVENUE
אנגעפירט פון הרב יעקב קליין
(הלש"ת הרמ"מ פריערע זר"ח און אין טשחה)
אונזערע מליש גסה וצוף זענען משחיחה
סאטמאר תעלעם
פאר איינשטעלן און רעזערוואציעס רופט: 575-0721 575-1699

CALDRON RESTAURANT 306 E. 5th Street
Open 12:30 - 11:30 Closed All Day Fri. & Sat. 472-9543
A Part of N.Y. "Kosher, Peace, Opened 24 Hours" National Jewish Restaurant
Bakery & Deli, Catering, Fried Fish, Tempura, Pot, Home Made Breads
Serves Hot Sides.

פיל מקורות להלכה ולמעשה וועגן די וויכטיגקייט פון אן עירוב

דין ס'אויסערס ס'אויס

גרויסע גאסן וואו עס גייען צופיס טרוינטער מענטשן. מיינט מען אייך נישט אויב דער ועלבער מענטש גייט 2 מאל זאל עס גערעכנט ווערן פאר 2 מענטשן ממילא נאך דעם אלעם ווייזט די סטאטיסטיק אז עס איז מיטעמאל פאראן איין גאס אין גאס אין גאס ברקלין וואו עס זאלן דורכגיין זעקס הונדערט טויזנט מענטשן אין איין טאג. אי עס זאל גערעכנט ווערן ווי א רשות הרבים דארטייחא.

נאך די אלע רייד ה"ל ראופן מיר מקיים זיין די רבני חז"ל פון "מצוה שכאה לידך אל תחמיצנה" בפרט וואס א סאך ווערן נכשל יעדן ש"ק אין איסור פון הוצאה און עס איז דא א מעגלעכקייט זיי אלע צו ראטעווען. דארפן מיר זיך אלע מורו זיין און די זכות פון די גרויסע מצוה וועט אויף אום ביישטיין אז מיר זאלן געהאלפן ווערן מיט כל מיני ישועות והצלחה און בעיקר צו די נאולה שלימה במהרה כימינו אמן.

ברוך מתוך לשלום

לחברנו היקר משורר בחסד עליון מכבר את ה' בגורנו ועם זמירות ישראל הרבה ר' מנחם קליין הי"ד מחשיבי חסידי אדוקי בארה"ק לרגל כבוד לארבע כליות את ב"ק אדמו"ר שליט"א יהי כבוד לכרכה רעיד בחבורה גם אני בין המכריז אהרן איינהארן

חנה קליידער און קינדער אויסשטעלונג
פון די בעסטע וויינישע זידעס
 איז צו זיין מעסיב פון
ORIGINAL BRIDAL CREATIONS OF GOWNS AND CROWNS
 Also for sisters of the Bride and Groom
 Personal Attention and Service
 By appointment only.
 863-0838

שכח ליגט אויף די רבנים און הלמידי חכמים פון שטאט און זיי זענען פאראנטווארטלעך אויף דעם. און זיי זענען אונגעברייט אפצוגעבן דין וחשבון אויף דעם, אויב זיי מאכן נישט קיין עירוב. דער בעל התניא שרייבט אייך אין זיין שלחן ערוך, אז עס איז א מצוה נאכצוגיין צו מאכן אן עירוב כדי מען זאל נישט מטלטל זיין כאיסור און מען דארף מאכן א ברכה אויף אן עירוב אזוי ווי אויף אנדערע זאכן.

דער שו"ת הר הכרמל ברענגט אז עס איז ראוי צו שטעלן ממונים חלמידי חכמים וועלבע זאלן גיין יעדן ערב ש"ק נאכצווען די נאנצקייט פון עירוב, און אויב עס דארף האבן א תיקון זאל מען עס פארביטן. אזוי איז אויך דער מנהג כמעט אין אלע אידישע שטעט. אזוי ברענגט אויך דער בעל אמרי אש רס"כ.

דער בעל שואל ומשיב ח"א ס' פ"ט שרייבט אויב רעד עירוב איז איבערגעריסן געווארן אום שבת און א גוי האט עס פאראכטן אז א ספק צי א איד קען מאכן די ברכה על מצוה עירוב. רעד מחנה אפרים זאגט אז א איד קען יא מאכן די ברכה אפילו א גוי פארביט דעם עירוב כיום ש"ק, ווייל ביי כלים טובלען איז אויך אזוי.

דער הזן איש ס' פ"ג ס'ק' זאגט, אז כופין הוה זענען אלע גאסן אפילו אין די גאר גרויסע שטעט נאר א רשות היחיד גמורה מה"ט עיי"ש

דער מחבר פון ס' חיקון עירובין אכ"ק קראקע שרייבט אז דער גאון תירושי הרי"ם זצ"ל האט מתיר געווען תיקון עירובין אין רעם גרויסן שטאט זוארשא אויפן סמך פון טייך בעת הקרישה וכו' עיי"ש. נאך אנדערע נאונים האבן אויך געברענגט להיתר, שו"ת דבר שמואל, המהרי"ט יבנה"ג וכו' כדי להרים מכשול עכ"ל.

אין חשוכות בית אפרים ס' כי' ווערט געברענגט אז די אלע וואס פארן אין א וואגן, (אדער היינטיגע צייטן אין א קאר) און ווי גייען נישט צופיס ווערן נישט אריינגערעכנט אין חשבון פון ששים רבוא, אז עס זאל גערעכנט ווערן פאר א רשות הרבים עיי"ש באריכות, און אפילו אין די

האכן געהאט א שטיקל כריזיס פון אן עירוב. האבן זיי געמאכט דערנאך א ברכה המוציא און זיי האבן געזאגט, אז אזוי ווי עס איז אייך דעם שוין געמאכט געווארן איין מצוה, זאל געמאכט ווערן נאך א מצוה.

דער חסם סופר ס' צ"ט שרייבט: אפילו קליינע מיידלעך איז אויך א מצוה אז מען זאל זיי נישט געבן קיין שום זאך ארויסצוטרעגן. מען טאר זיי נישט געוויינען צו חילול שבת אפילו עס איז נאר מדרבנן.

אין חשוכות ר"ע איגרי ס' ט"ו ווערט אויך געברענגט אז מיט קליינע קינדער טאר מען נישט לאזן ברענגען קיין טלית אין שוהל אדער ספרים א.ד.ג.

מען קען אפלערנען פון די רבני חז"ל אז דער וואס וואוינט אויף א פלאץ ווי ער קען קומען צו א מכשול אין איסור פון הוצאה וטלטול אין ש"ק און ער מאכט נישט קיין עירוב, קען אנגענוצט ווערן אן עבריינ און א חוטא, די מצוה פון מוזה און מעקה און נטילת ידים און עירוב האט דעם זעלבן דין לויטן רמ"ם, אזוי ווי די מצוה פון מעקה איז נאר א מניעה פון אן עברה, שלא יפול הנפול ממנו. אזוי אויך די מצוה פון אן עירוב איז, אז ער ואל נישט נכשל ווערן אין איסור פון הוצאה.

דער רבני יוסף ס' שס"ג שרייבט, אז מיר זענען גארנישט חייש וועגן די חששות וואס קען אפשר ארויסקומען דורך אן עירוב, אדרבה דער וואס איז ורוי צו מאכן אן עירוב איז געלויבט די זאך ליגט צו מאכן אויף די מענטשן פון שטאט יראי ה' זיי זאלן זיך אין דעם מהעסק זיין לויט די הוראה פון הי"ח.

דער מחצית השקל ס' שפ"ה שרייבט, כשם תשובות פנים מאירות, אויב דער עירוב האט זיך צובראכן אין שבת, מען מען זאלן פאר א גוי אז ער זאל טאן די מלאכה דארטייחא צו פארביטן דעם עירוב, אין תשובות מהרי"א הלוי ח"ב ס' ק"ח ווערט אויך געברענגט: אז מיר דארפן זוכן א היתר, כדי ניצול צו ווערן פון חילול שבת ח"ו.

דער חתם סופר ס' צ"ט שרייבט אז דער ענין פון עירוב און מציל צו זיין אידישע קינדער פון דעם איסור פון טראגן אום גמרא, אז רב אמי און רב אסי

פריט זיך אויך מין הארץ. דער רא"ש ברענגט אין זיין חשוכה הרא"ש כלל כ"א: אויב איינער וויל מבטל זיין א תיקון פון אונזערע חכמים ז"ל, איז ווי ער וואלט מבטל געווען די הוצאה פון משה רבינו ע"ה און דער וואס האלט צודיק פון צו מאכן אן עירוב וואס דאס איז א תיקון הרבים טוט דורך דעם מבטל זיין רעם רבים מיט חילול שבת קורש און עס איז ראוי אז מען זאל אים קנס'ענען. דערפאר הויבט טאקע אן די משנה אנהייב שבת פון הוצאה לרשות הרבים, ווייל צו יעדע מלאכה דארף ער עפעס טאן דערצו, ווי הוורע, הוצאה אדער הכותב און המוחק, אבער צו טראגן אויף די גאס דארף ער גארנישט טאן, נאר האבן עפעס ביי זיך, דערפאר איז דער איסור מער שכיח ביי יעדן, מער ווי אלע אנדערע איסורים פון שבת, ממילא אויב איינער לאזט נישט מאכן אן עירוב, אדער ער איז עס מבטל אויף וואס פאר אן אופן עס זאל נישט זיין, איז ער דער גורם פון די טויזנטער חילול ש"ק וואס ווערט אפגעטאן דורך דעם ווייל עס איז נישט דא קיין עירוב.

אזוי זאגט אויך חספת אנהייב שבת אז אויף הוצאה דארף ער אונז מער לערנען ווייל עס איז א גרינגע מלאכה, ער טראכט ביי זיך וואס איז דען אז איך טראג עפעס ארויס פון הויז אויף די גאס אדער פארקערט, און דורך אן עירוב ווערט פאר אים אלעס מותר.

אין הגהות מיימוניות פ"א הל' עירובין, ווערט אויך געברענגט אז עס איז א מצוה צו מאכן אן עירוב, עס איז דא דערביי א גרויסער טעם, כדי מען זאל נישט קומען צו קיין איסור פון טראגן אין הויף און אין גאס.

דער טור ס' שפ"ה זאגט אויך אז עס איז א מצוה צו מאכן אן עירוב און מען דארף מאכן א ברכה על מצוה עירוב, אזוי ברענגט אויך דער פרישה.

דער מחבר פון ש"ע ס' שס"ג סעי' ג' זאגט אויך די זעלבע, אז עס איז א מצוה נאכצוגיין צו מאכן אן עירוב און מאכן א ברכה דערנאך, זאגט דער טורי זהב, כדי מען זאל נישט קומען צו דעם איסור פון טלטול. אין ברכות ל"ט זאגט די גמרא, אז רב אמי און רב אסי

דער הרא"י הקדוש האט געזאגט אז עירוב באטרעפט "חבד גבורה" 288, די העכערע מדרגה אידן זענען בכחית גבורה און די מיטלע קלאס מענטשן זענען בכחית חסד, און ווען מען מישט זיי אויס צוזאמען דורך חיקון "עירובין" האלט זיך די וועלט, ווי עס איז געווען כשעת כריאה העולם, שחפו מדה"ר למדת הדין אזוי האט די וועלט געהאט א קיום כ"ז היינט.

די ירושלמי אין מס' עירובין פ"ג הל' ג' ברענגט, רבי יושע בן לוי האט געזאגט אז אן עירוב ברענגט שלום, מעשה באשה אחת וכו' עיי"ש ווי עס שטייט וכל נתיבותי שלום.

דער באר היטב כס"ג זאגט: אויב עס איז דא א מעגלעכקייט אז מען זאל מתקן זיין אן עירוב אין שטאט, דארפן די חלמידי חכמים און די בעל-ביתים יראי ה' נאכגיין אז דער עירוב זאל געמאכט ווערן ווייל עס איז א תיקון, כדי ער און זייערע בני בית זאלן נישט נכשל ווערן אין איסור פון הוצאה און טלטול אין ש"ק אהן אן עירוב, און אפילו פאר די קליינע קינדער טאר מען נישט געבן קיין שום זאך אז זיי זאלן עס טראגן ארויס פון איין פלאץ אויפן אנדערן.

די גמרא אין מס' עירובין דף ס"ה און דף פ"ב, אין חוספתא ראטט פ"ה ה"ו, אין מסכת ביצה דף ט"ז, אין ריב"א אויף עירובין ס"ח, אין המאירי ס"ח, אין תשובות השב"ץ ח"ב ס' ל"ז, ווערט געברענגט: דער וואס איז ורוי צו מאכן אן עירוב איז געלויבט, ער זאגט אויך, אויב נישט די טיררית פון לערנען וואלט דער חלמיד חכם אליין באראפערט צו מאכן אן עירוב, עס איז א גרויסער זכות צו מאכן אן עירוב, און דער וואס איז אין א ספק וועגן די ניצלעכקייט אין חיקון פון אן עירוב איז א פשוטער הרויט אדער ער האט אין זיך מינוח דאס הייסט אפיקרסות, ווייל ער גלויבט נישט אין די רבני חז"ל.

דער שליה הקדוש אין מס' שבת זאגט, אז עירובין איז א גרויסע מצוה, די גמרא זאגט אז כשעת שלמה המלך ע"ה האט מתקן געווען עירובין איז ארויס א בח"קול און האט געזאגט, מין זון אויב דין הארץ איז קלוג,

הקדמה בדרך מודעה

אמר המחבר להי' ידוע לכל מאן דכעי לסידע כי אלו אשר לא נחא להם בתקון העירוב כארעסא הרי לאי לשם שכים אלא קנאה היא וקנאתם קנאת שקר הוא בידוע ויש מהם אשר דין חסיד שוטה רביע עליהם וצאו וראו מה שאמרו חז"ל כדבר חיוב הוריות של תקוני עירובין, עיין בגמרא עירובין דף ס"ה ע"א ודף פ' ע"א ודף ל"ד בתוספת ס"ה ואמאי ורש"י סד"ה תורת מתיצה ודף ס' וס"א וס"ד וס"ה וס"ו ורש"י והואמות, וכן בתוספת ס"ה ונ"ט ועיין בתשובת הרא"ש כלל כ"א שנידה לרב אחד כעבור זה שהיה נגד תקון העירוב שבעירו ע"ש וכן התשב"ץ כתב על אנשים כאלו או שהם הדיוטות נפירה הוא אי מינות נורקה בו, ובכלל על אנשים כאלו אשר בית ישראל נשען עליהם כעוה"ד הרי נאמרו רק כעבור עצלותם כי קולר העם חלוי כצוארם וכבר צווחי הרבה מגדולי ישראל כספריהם שאין לנו לנכב חוסרות כוסן היה בעינין הנחנין להרים מכשול כי כיפינו אלה אם נבכיד כוהר לגורו נדרים על בני דור החדש יש לחוש שלא יפנו לנו עורף ח"ו. על כן חובה עלינו להמתיק הדברים ככל מה שנוכל ובפרט בשל סופרים והלכה כרבני המקיל בעירוב עכ"ל. וכן עוד רבים כתבו ואמרו שכל בר דעת ויראה הבלבכר הרי ישפט כשבלו כי אנתנו סתוים ככל אמצעי חתנו לחפש היתרים וקולות ולסבך בעת הצורך להקל בתקון העירוב ולתקן אף שבהאי אופן היקין הרי המקיל יחיד לנכ"י רבים אעפ"כ אם בקושי הוא לתקן באופן היותר מועיל אזי יש לסמוך על היחיד המקיל ולא לכסל מלהקן כלל ומעכא כזה כתבו גדולי האחרונים דכיון שאי אפשר בשום אופן לקהל ישראל לשבור את כל כ"כ הקמנים ונס לאת נשותיהם וחלושי קהילת, לשמורם ככל יום השבת מכלי לרוציא מפתח ביתם הורצה דברים קטנים ומספמות, וכן כמה ענין ורוחק ימבלו הגדולים הגדולים ובפרט בענין הפלה בבית הבנסת כיום שבת קודש כהבאת המליהים והסידורים וכדומה ולכן פשוט הוא דאמרינו כל מה שיש לך להקל בזה הקל ואל ינת את העיר מכלי שום תקון חלילה ועיין בדברי משה ס' שב"ג אשר כעבור זה הניח הקנה להיות בעירו אף שהתקנה זו לא ישר כיעני ויש לי ארביית רב בזה כגורל התאמצות של תקוני עירובין כעיריות אשר בהעדר זה טרם לחילול יוהר כי ראה ראיתי איוה עירות שהם פרוצים הרבת כחילול שבת הרי ע"פ רוב הוא עיקר הראש שבו תלויה הקלקלה הוא חסרון תקוני העירוב ואין להאריך:

ספר

תיו יהושע

הוא

שלחן ערוך

ש

תורת שבת

כדבר תקוני עירובין שבוסן הזה, עם כל החידושי
דינים אליבא דהלכה, וכן תורה עירובי מצוות ושהתפי
מבואות וזכרותו.

ועוד ביחוד באחי כאן בדבר תקון העירוב שנתוסר בעירו עיר ארעסא
עם רעה נאנו ונדולי רוינו אשר הערם וכעסס ונימוקם כבר נרפסו בקונטרס
תקין שבת שאין לחוש בעירוב דין לשום סתמה, וגם אנכי בעת
הזוהי שם כספרת הרבנית, אודתי כנביר חיל לצאה במלחמה של תורה
נגד הסקעררים, והראתי בעוה"ש בהשיבתי שהרפתי כאן כי קנאתם היא
קנאת שקר רחיל ועיר ארעסא היא מקפת בחוזה סבוב לה כרה וכהלכה:

אחי **יהושע** בלויא חיים ישראל ולחיה **בריסקין**
וי'ס ויביר בארעסא, ובלויא חיים ויביר כוליסעין ובלויא חיים ויביר
קאמפאניארא, מחבר ספר תיו יהושע על חילוי עיר,
החינה כ"ז

כערהק **ירושלם** תוכב"א

שנת כל שיש לך להקל בעירובין הקל לפיך

אחים נכבדים!

אין ניבט רח פאר איך אנוער תשובה, והשובות רכנסו הנאותים, ה רכנסים
לש האם האבנין מיס אונז סכסס נעשהקן בהיתר העירוב פה ארעסא.
גם ניבט איך דא רעם פלאן פון דער שאמאר, מיט די תוספת פון דעם
ח"ו, כדי עם ואל ליכט זיין יערען צו פערטמעהן, דעם יחד פון דעם עירוב.
אין ביטטע דא לוכדים, און דא האם פערטמעהן; ככלל, ויזא: אללען
דיליטען דא תשובה, און דורך-דעהקן אלליין רעם אנגעצייכענעטן פלאן, העלין
אין תלבסס איבערצייגען אין דעם אמת פון אונדערע רייד, און העלין דעהקן.
דא רייד פון דא סערערים (האם קריגען אויפן עירוב), האבען קיין שום יחד ניס.
אין פערהאק, אז סהווס הלאה, חיה סען דעהם או מיס אתו האלסען; ה
גם נחלים ספורסטיס, אויסער אייניגע פון דא הוינע דינים העלבע האלסען
דין מיס אונז, דעם סחילל העיין דא קריגען, און אללע העלין סדה זיין בעירוב,
ד האמת עז לעצבה.

אין ראנק דעם עולם, האם סען האט נעגלויבט מינע הערסער, און נעהאט
פראט צו סיר, נאך אירער סען האט נעעהקן דא תשובות, אכאהאל עם
פון נעעהקן, כנגדים, און מיס אויף הייסער, סען ואלל זיין זיכער, אז דער
חז און כסר על פי דין הוהרנו הקדושה, און כען סען טראנען בשבת וזיזויב'ס,
ח א שום צייפיעל! (ארעסא חר"א).

נאם חיים כהרד אלכסנדר זיסקינד פשערנאוויין חפיק תל.

על דבר עיקולי ופשוטי הנמצאים בזה להלכה למעשה, כבר הביא גם מעכ"ה כחשבונו
אח רבני דיינים וצ"ל, כי אין לנו לנכב חוסרות כוה"ה, בענין הנחנין להרים ככשול.
אח כהמים הראשונים, אשר רב בקעה סצא ונדר כה נדר, אבל ביסנו אלה, אם נבכיד
לחד לגורו נדרים על בני דור החדש, יש לחוש שלא יפנו לנו עורף חז, על כן חובה
לנו להמתיק הדברים ככל מה שנוכל, ובפרט בשל סופרים, והלכה כרבני המקיל בעירוב.

עיין כלכוש מרכי על מס' שכת סימן ר' מה שהאריך לכאר
כענין זה. שמכאר שם כאריכות רלשיטות הסוכרים דצריך
ס"ר, הס"ר צריך להיות רוקא כמקום אחר, וזה לשון העיסור
הלכות ציצת שער ג': " מקום שיש בו ס' ריבוא " וכו"ו
פרק כמה אשה: " ושיהו ששים רבוא עוכרים שם ככל יום " .
וזה לשון הלכוש ס' שמ"ה סע' ז': " שאינה רשות הרבים
א"כ היא ממש כרה"ר רדגלי מרכר גם כמספר ס' רבוא
דהיינו שהיו עוכרים כהן ככל יום ששים רבוא שכן היתה
מחנה של ישראל לפיכך גם עכשיו אם אין ס' רבוא עוכרים
כו ככל יום אע"פ שיש כה רוחט השיעור הנזכר אינן רה"ר " .
וזה פשטות לשון הש"ע א"ה ס' שמ"ה סע' ז', לשיטת ה"א
צריך שיהי' " ששים רבוא עוכרים כו ככל יום " . וכשו"ת
מהרש"ס ס' קפ"ה מכואר כפשטות רמרכי הפוסקים כראש דצריך
שיעברו ס"ר כיום אחר ואם אין מצוי שיעברו ס"ר כיהר
כיום אחר אף רכמשך ימים רבים יעברו ס"ר אינו רה"ר,
רמה השיעור כזה? ומה הנפקא מנה כיון ימים רבים לחודש
או שנה? אלא כפשטות צריכים לומר רלשיטות שצריך ס"ר
כדי שיהי' על המקום הלוח דין רה"ר, צריך שיהי' הס"ר
כיהר כיום אחר כמקום הנ"ל.

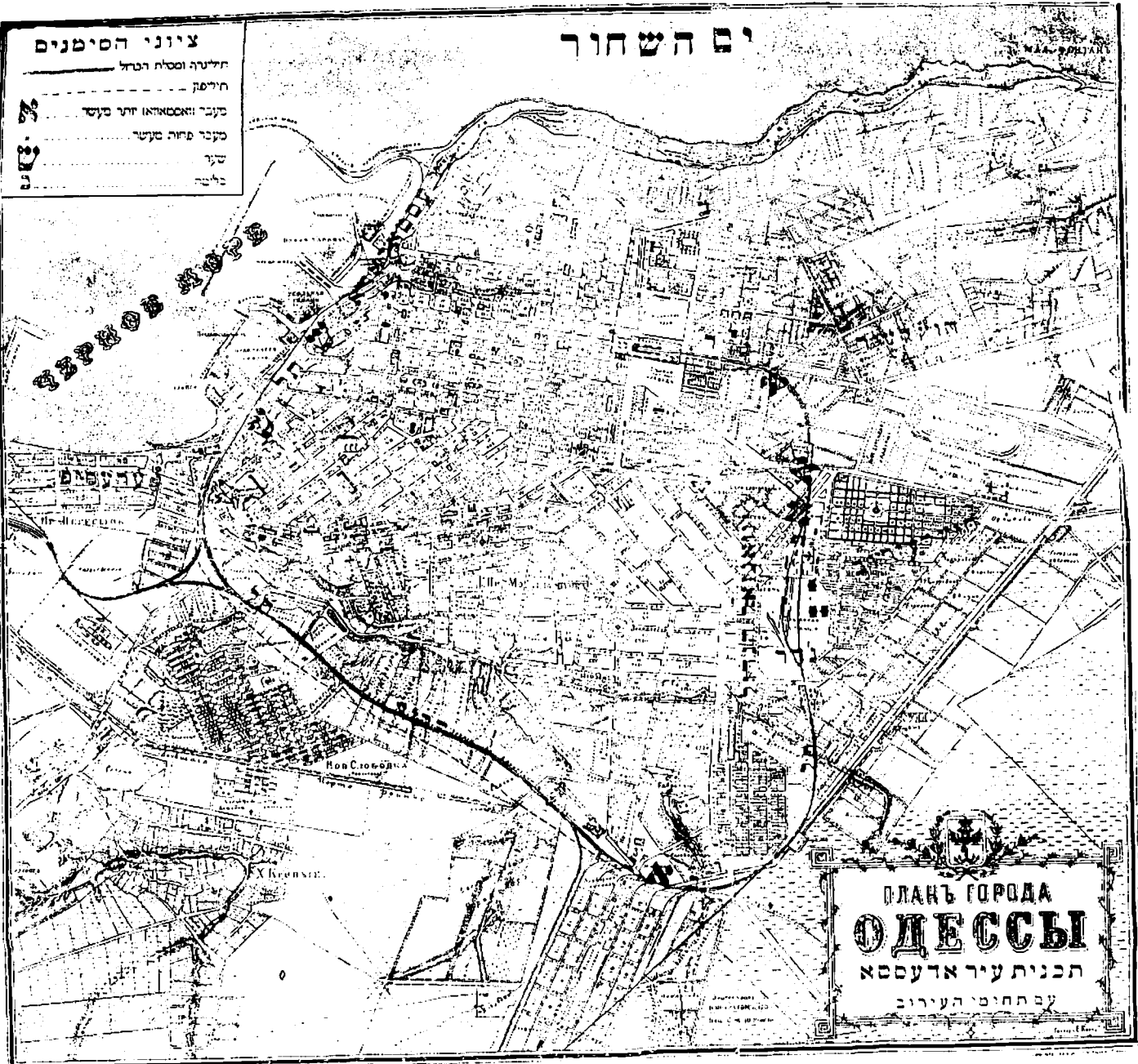
והנה הצעתי לפניכם את התשובות של גדולי זמננו שהכביסו עמנו בהיתר
זה של העירוב, והנני מקוה, שכל מי שיעיין בתשובות הנ"ל, ימצא שמיל נוכח
האמת דבנו, שהעירוב בארעסא הוא עירוב בשר כלי שום פקוק, כי יש כמה
אשלי רבכיו לסמוך עליהם, וכדאם הם הרבנים הנאונים גדולי זמננו הנ"ל, לסמוך
עליהם אף כלי סעס וראי, ובפרט שכל אחר הביא מעמו וגסוקו עמו, והאמת עד
לעצמה, והי' יסברנו שמיאיה ויולבינו בדרך אמת, ויקיים בנו, שלום רב לאחבי
תורתך ואין לשו מטוילי! -

המחבר.

יֵם הַשְּׁחֹר

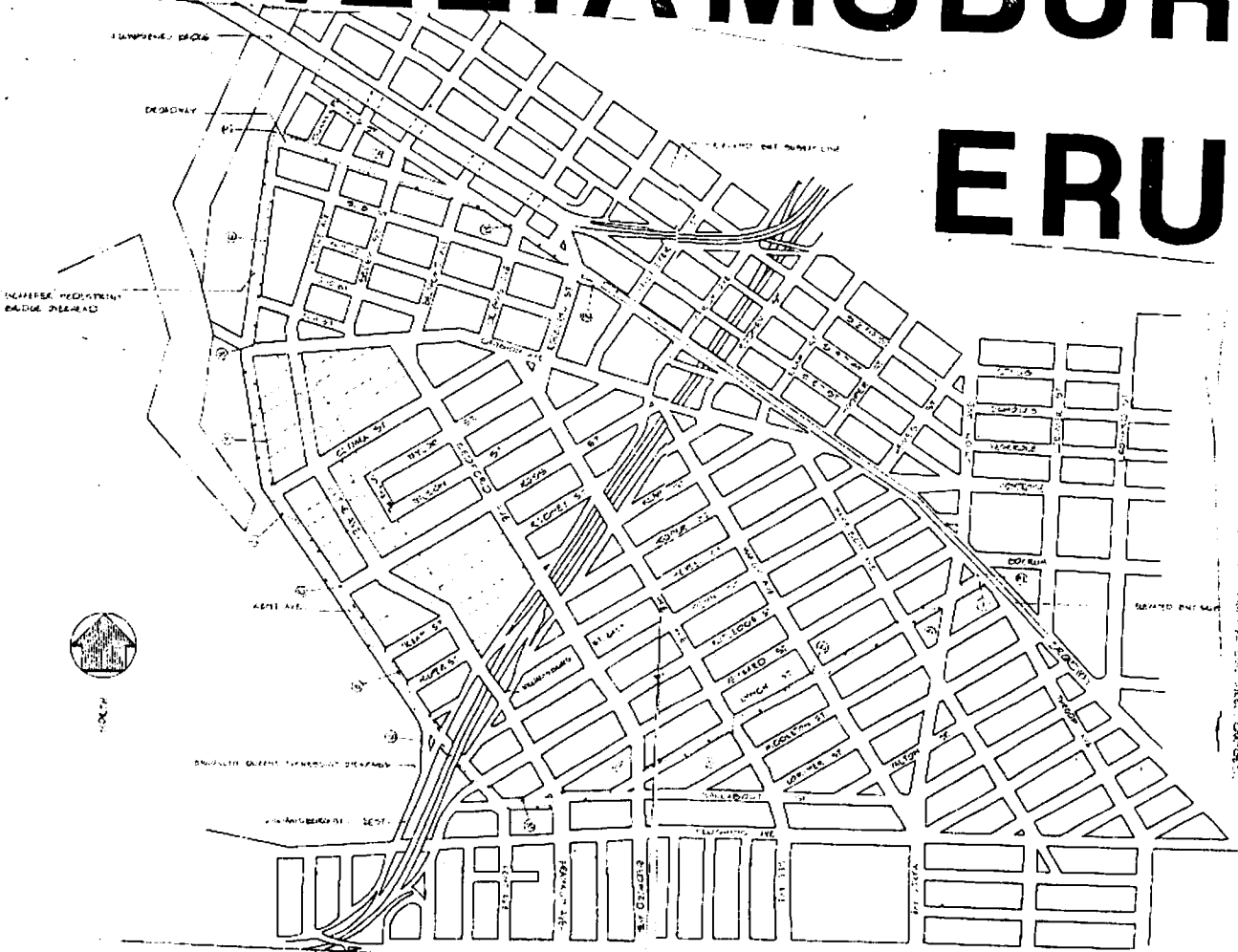
ציוני הסימנים

- חולצה וסליל הנהל
- חולפן
- קענדי וואסמאנדא ווער פקט
- קענדי פאר פקט
- פאר
- פאר

ПЛАНЪ ГОРОДА
ОДЕССЫ
 תכנית עיר אודעססא
 עפתחויס העירוב

WILLIAMSBURG ERUV

SYMBOLS
 - - - - - UNPAVED SIDEWALK
 - - - - - UNPAVED SIDEWALK WITH OBSTACLES
 - - - - - UNPAVED SIDEWALK WITH OBSTACLES AND FENCED OFF
 - - - - - UNPAVED SIDEWALK WITH OBSTACLES AND FENCED OFF AND
 - - - - - UNPAVED SIDEWALK WITH OBSTACLES AND FENCED OFF AND
 - - - - - UNPAVED SIDEWALK WITH OBSTACLES AND FENCED OFF AND

NO	TYPE	STRE	LOCATION	MEANS OF CONNECTION BETWEEN
1	LIGHT POLE	A	N.W.C. BROADWAY & LYNCH ST.	1 & 2
2	"	"	N.E.C. LYNCH ST. & UNION AVE.	1 & 3
3	"	"	S.W.C. LYNCH ST. & UNION AVE.	2 & 3
4	"	"	N/S. LYNCH ST. APPX 100' E. OF HARRISON AVE.	3 & 4
5	"	"	SEC. LYNCH ST. & HARRISON AVE.	4 & 5
6	"	"	N.W.C. LYNCH ST. & HARRISON AVE.	5 & 6
7	"	"	S/S LYNCH ST. APPX 200' N. OF HARRISON AVE.	6 & 7
8	"	"	N/S LYNCH ST. APPX 100' E. OF MARCY AVE.	7 & 8
9	"	"	SEC. LYNCH ST. & MARCY AVE.	8 & 9
10	"	"	N.W.C. LYNCH ST. & MARCY AVE.	9 & 10
11	"	"	N/S LYNCH ST. APPX 200' N. OF MARCY AVE.	10 & 11
12	"	"	S/S LYNCH ST. APPX 100' E. OF LEE AVE.	11 & 12
13	"	"	N.E.C. LYNCH ST. & LEE AVE.	12 & 13
14	"	"	S.W.C. LYNCH ST. & LEE AVE.	13 & 14
15	"	"	S/S LYNCH ST. APPX 100' W. OF LEE AVE.	14 & 15
16	"	"	S/S LYNCH ST. APPX 150' W. OF LEE AVE.	15 & 16
17	"	"	N/S LYNCH ST. APPX 150' E. OF BEDFORD AVE.	16 & 17
18	"	"	N.E.C. LYNCH ST. & BEDFORD AVE.	17 & 18
19	"	"	E/S OF TRIANGLE AT INTERSECTION OF LYNCH ST. & WALLABOUT ST.	18 & 19
20	"	"	N/S WALLABOUT ST. APPX 150' W. OF BEDFORD AVE.	19 & 20
21	"	"	S/S WALLABOUT ST. APPX 100' E. OF FRANKLIN AVE.	20 & 21
22	"	"	N.E.C. WALLABOUT ST. & FRANKLIN AVE.	21 & 22
23	"	"	S.W.C. WALLABOUT ST. & FRANKLIN AVE.	22 & 23
24	"	"	S/S WALLABOUT ST. APPX 100' W. OF LANUAY AVE.	23 & 24
25	"	"	N/S WALLABOUT ST. APPX 100' E. OF KENT AVE.	24 & 25
26	"	"	SEC. WALLABOUT ST. & KENT AVE.	25 & 26
27	"	"	N.E.C. KENT AVE. & RUTLEDGE ST.	26 & 27
28	"	"	N.W.C. KENT AVE. & RUTLEDGE ST.	27 & 28
29	"	"	N/S KENT AVE. APPX 100' N. OF RUTLEDGE ST.	28 & 29
30	"	"	S.W.C. KENT AVE. & WILLIAMSBURG ST. WEST	29 & 30
31	"	"	E/S OF TRIANGLE ON E/S OF KENT AVE AT INTERSECTION OF WILLIAMSBURG ST. WEST	30 & 31
32	"	"	N.E.C. KENT AVE. & WILLIAMSBURG ST. WEST	31 & 32
33	"	"	N/S KENT AVE. APPX 100' S. OF PAPER ST.	32 & 33
34	"	"	N.E.C. KENT AVE. & ROOPER ST.	33 & 34
35	"	"	S/S KENT AVE. APPX 100' N. OF ROOPER ST.	34 & 35
36	"	"	N.E.C. KENT AVE. & KEAP ST.	35 & 36
37	"	"	S/S KENT AVE. APPX 100' N. OF KEAP ST.	36 & 37
38	"	"	N.E.C. KENT AVE. & RODNEY ST.	37 & 38
39	"	"	E/S KENT AVE. APPX 100' S. OF ROSS ST.	38 & 39
40	"	"	N.E.C. KENT AVE. & ROSS ST.	39 & 40
41	"	"	N/S KENT AVE. APPX 100' N. OF ROSS ST.	40 & 41
42	"	"	N.E.C. KENT AVE. & WILSON ST.	41 & 42
43	"	"	E/S KENT AVE. APPX 100' S. OF WILSON ST.	42 & 43
44	"	"	N.E.C. KENT AVE. & TAYLOR ST.	43 & 44
45	"	"	N/S KENT AVE. APPX 100' N. OF TAYLOR ST.	44 & 45
46	"	"	S.W.C. KENT AVE. & CLYMER ST.	45 & 46
47	"	"	N.E.C. KENT AVE. & CLYMER ST.	46 & 47
48	"	"	E/S KENT AVE. APPX 100' N. OF CLYMER ST.	47 & 48
49	"	"	S.W.C. KENT AVE. & MORTON ST.	48 & 49
50	"	"	N.E.C. KENT AVE. & MORTON ST.	49 & 50
51	"	"	N/S KENT AVE. APPX 100' N. OF MORTON ST.	50 & 51
52	"	"	SEC. KENT AVE. & RUSH ST.	51 & 52
53	"	"	E/S KENT AVE. APPX 100' N. OF RUSH ST.	52 & 53
54	"	"	N/S KENT AVE. APPX 100' S. OF DIVISION AVE.	53 & 54
55	"	"	N.E.C. KENT AVE. & DIVISION AVE.	54 & 55

NO	TYPE	STYLE	LOCATION	MEANS OF CONNECTION BETWEEN	
55	LIGHT POLE	A	NEC KENT AVE. & DIVISION AVE.	55 & 56	NEW WIRE FROM TOP OF 55 TO TOP OF
56	"	"	E/S KENT AVE. APPX. 100' N. OF DIVISION AVE.	56 & 57	NEW WIRE FROM TOP OF 56 TO TOP OF
57	"	"	NEC KENT AVE. & S. II ST.	57 & 58	NEW WIRE FROM TOP OF 57 TO TOP OF
58	"	"	E/S KENT AVE. APPX. 100' N. OF S. II ST.	58 & 57	NEW WIRE FROM SIDE OF 58 TO SIDE TO CLEAR UNDER SCHAEFER PEDESTAL BRIDGE.
59	"	"	E/S KENT AVE. APPX. 100' N. OF # 58	59 & 60	NEW WIRE FROM TOP OF 59 TO TOP OF
60	"	"	E/S KENT AVE. APPX. 100' N. OF # 59	60 & 61	NEW WIRE FROM TOP OF 60 TO TOP OF
61	"	"	E/S KENT AVE. APPX. 100' N. OF # 60	61 & 62	NEW WIRE FROM TOP OF 61 TO TOP OF
62	"	"	E/S KENT AVE. APPX. 100' S. OF S. E ST.	62 & 63	NEW WIRE FROM TOP OF 62 TO TOP OF
63	"	"	SWC KENT AVE. & S. E ST	63 & 64	NEW WIRE FROM TOP OF 63 TO TOP OF
64	"	"	N/S KENT AVE. APPX. 100' S. OF S. E ST	64 & 65	NEW WIRE FROM TOP OF 64 TO TOP OF
65	"	"	NWC KENT AVE. & BROADWAY	65 & 66	NEW WIRE FROM TOP OF 65 TO TOP OF
66	"	"	N/S BROADWAY APPX. 100' E. OF KENT AVE.	66 & 67	NEW WIRE FROM TOP OF 66 TO TOP OF
67	"	"	NEC BROADWAY & DUNHAM PLACE	67 & 68	NEW WIRE FROM TOP OF 67 TO TOP OF
68	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' E. OF DUNHAM PLACE	68 & 69	NEW WIRE FROM TOP OF 68 TO TOP OF
69	"	"	SEC BROADWAY & WYTHE AVE.	69 & 70	NEW WIRE FROM TOP OF 69 TO TOP OF
70	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' E. OF WYTHE AVE.	70 & 71	NEW WIRE FROM TOP OF 70 TO TOP OF
71	"	"	SEC BROADWAY & BERRY ST.	71 & 72	NEW WIRE FROM TOP OF 71 TO TOP OF
72	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' E. OF BERRY ST.	72 & 73	NEW WIRE FROM TOP OF 72 TO TOP OF
73	"	"	SWC BROADWAY & BEDFORD AVE.	73 & 74	NEW WIRE FROM TOP OF 73 TO TOP OF
74	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' E. OF BEDFORD AVE.	74 & 75	NEW WIRE FROM TOP OF 74 TO TOP OF
75	"	"	S/WC BROADWAY & DRIGGS AVE.	75 & 76	NEW WIRE FROM TOP OF 75 TO TOP OF
76	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' E. OF DRIGGS AVE.	76 & 77	NEW WIRE FROM TOP OF 76 TO TOP OF
77	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' N. OF ROEBLING ST.	77 & 78	NEW WIRE FROM TOP OF 77 TO TOP OF
78	"	"	SWC BROADWAY & ROEBLING ST.	78 & 79	NEW WIRE FROM TOP OF 78 TO TOP OF
79	"	"	SEC BROADWAY & ROEBLING ST.	79 & 80	NEW WIRE FROM TOP OF 79 TO TOP OF
80	"	"	S/S BROADWAY APPX. 100' E. OF ROEBLING ST.	80 & 81	NEW WIRE FROM TOP OF 80 TO SIDE OF 81. NEW 2"x4" x 40' LONG TO BE SECURED TO W. SIDE OF 81. ON UNDER NEW WIRE FROM 80 TO 81
81	COLUMN OF ELEVATED BMT SUBWAY STRUCTURE		S/S BROADWAY APPX. 50' E. OF # 80	81 & 82	EXISTING BMT ELEVATED SUBWAY STRUCTURES
82	COLUMN OF ELEVATED BMT SUBWAY STRUCTURE		NWC BROADWAY & LYNCH ST.	82 & 1	NEW WIRE FROM SIDE OF 82 TO SIDE OF 1. NEW 2"x4" x 40' LONG TO BE SECURED TO W. SIDE OF 82 & E. SIDE OF 1. BELGIV NEW WIRE FROM 82 TO 1. NEW 2"x4" x 40' LONG TO BE SECURED TO W. SIDE OF 1 TO BE PLACED DIRECTLY UNDER NEW WIRE TO BE PLACED

NOTES

1. NEW WIRE TO BE ATTACHED TO EYE BOLTS CONNECTED TO TOPS OF LIGHT POLES.
2. DRILL & TAP HOLE IN CENTER OF CAP OF LIGHT POLE STYLE A TO PROVIDE FOR EYE BOLT.
3. EYE BOLTS TO BE STAINLESS STEEL OR GALVANIZED.
4. NEW 2"x4" x 40' LONG TO BE PAINTED WITH TWO COATS OF WATERPROOF PAINT.

ועד למען תיקון העירובין בברוקלין נו יארק בהנהלת אדמורי"ם ורבנים גאונים וצדיקים שליט"א

אברהם מאיר איזראעל

אב"ד הוניאר

ורב ראשי לקהל המלטים בניו

כחמ"ס ילקוט המאדי על הש"ס

חופ"ק ברוקלין תצ"ו

כ"ה ג' ל"ו ויכרך אותו שם שנת שלום כרכה הצלחה (חשמ"א) לפ"ק ברוקלין תצ"ו.

החמ"ש ונט"ס לכו ידיו הרב הגאון המפורסם, זוכה ומזכה את הרבים, נצר נאמן כגזע אראלים ותרשישים וכו' מהר"ר אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקבל ראצפערט פה ברוקלין תצ"ו.

אחדש"ט ושחז"ר כיוות, כמענה על דרישתו לטובה בענין תיקון העירובין כמחזות וויליאמסבורג, בארא פארק וכו' חשובתי כרודה כ"ה שאשרי חלקו אם יעלה בידו לזכות את הרבים להציל רבבות ישראל (כ"י) ממכשולי חילול ש"ק של איסור הוצאה כרה"ר, ובקרי"ל כצו"ע או"ח סי' סס"ו (סעי' י"ח) וכן כס"י סצ"ה (סעי' א') המצוה לתזור אחר עירובי צרות שלא יבואו לטלטל באיסור, וכמו שהפליגו בענין זה כס"י הראשונים ז"ל, עיי' חשו"ר הרא"ש (סי' כ"א) שכו' על אחד שהחמיר בענין צוה"פ שהוא מכשיל את הרבים כחילול שבת החמור עיי"ש, וכן בחשב"ץ (ח"ב סי' ל"ז) דראוי לכל ת"ח להשתדל לחקן עירובין ומי שלכו נוקפו כזה הדיוטות גמורה היא או מינות נורקה כו' (ח"ו) ומקורה טהור של הלכה זו כמס' עירובין (דף ס"ח ע"א) דא"ל רבה כר"ח לאב"י מבראה דאית לה גברי רכרכא לא להו ג"ה לא עירוב ולא שיתוף עיי"ש.

וכ"כ רבנותינו האחרונים ז"ל, עיי' כרכי יוסף (סי' שס"ג) וחשו"ר חמ"ס (חאו"ח סי' ע"ט) מש"כ להגאון ר' ארי' ל"ב הלוי פוקס זצ"ל אב"ד הונקעס (שה"י) מברוקלין תלמידי הגאון מהר"ם באנעט זצ"ל אב"ד הונקעס וועסערין (שה"י) מברוקלין מירבי ארע"ו סי' ל"ז) שזרזו לתקן העירובין בעירו, ומכ"ה ראי' לרבנו מה"ר דמ"י ביצה (דף ט"ז ע"ב) כיון דמקלקלי בה רבים היינו להקלוא, ופירש"ל ששוכחין ומטלטלין כלא עירוב עיי"ש, ושכל המשט גזר שראוי ומחויב לתקן החצרים והמבואות בעירוב המחיר הטלטול, וסיים בחזרה להשי"ח אשר נתן כלב מלכים ושרים בעירו פרעסבורג (שהיתה) כעת ההוא מטרופולין המדינה ליתר רשות והורמא לעשות שם תיקוני עירובין, ומברכו שיאנהו ה' לתן ולחמד כענין השרים לתקן העירוב להסיר מכשול ותקלה וע"ע כהש"ו מרן הג"ח ח"ב (חאו"ח סי' ל"ג) וכן כהש"ו אמרי אש (סי' כ"ו) עיי"ש.

ואמרתו כזה כס"ד כהא דאמרינו כמ"י שכת' (דף י"ד ע"ב) כשעה שתיקן שלמה עירובין ונט"ו יצא כ"ק ואמרה בני אם חכם לכך ישמח לכו גם אני, ואמר, חכם בני ושמח לכו ואשיבה חורפי רב, פירש"ל אם חכם לכך לעשות גזר לאיסור הוצאה שכת' ישמח לכו גם אני שחתיים מצות שבת באיסור הוצאה דאורייתא, וכאמת יש להבין דברי חכמים וחיובתם מאי ואומר, ולא סגי להו כפסוק ראשון בני אם חכם לכך וגו' יאולי י"ל דהנה כמהרשי"א שם נתקשה כהא דואשיבה חורפי רב, וכי דסיפא דקרא קאי רק על נט"ו שרבים מזולתינו כו' עיי"ש, והנה פשטנות ל' הג"ה משמע דקאי אשיתין, ולפי ה"ל איש רקאי גם אהא רתיקון עירובין, כלומר חכם בני ושמח לכו כעשיית גזר וסי"ג לאיסור הוצאות שבת וכמו שפירש"ל ז"ל, ומי שימאן ביה מאיזה טעם שיהי' ואשיבה חורפי רב, כי מכשיל הוא את הרבים, ואין לך הרויטה גדולה מזו או שח"ו מינות נורקה כו' וכמו שכו' בחשב"ץ (שהבאתי למעלה) והבין.

ויה ענה שמעתי דבר רבים מגיד מכ"כ ע"ד מתנגדים לתיקון זה בעירונו (ורב אחר הכריז כרבים דרך הרעריא שאין רעתי נחה מזה) ופשט ראי' לחוש לדבריהם ככל וכלל לא, כי אין לנו אלא רבדי רבנותינו הפוסקים הראשונים והאחרונים י"ל שנקונו לחקן תיקון גדול זה בכל תפוצות ישראל, וכן חקנו תיקוני עירובין בכל מקומות מושבותיהם, וכמ"ש בשם מרן רבן של ישראל החת"ס זצ"ל, וע"ע כס"י תיקון עירובין (להגאון ר' חיים ארי' הלוי האראוויץ זצ"ל האב"ד קראקא) בענין העירוב בעירו, שהיתה עיר ואם בישראל, וכן בחש"ו תרש"ו יצבה (להגאון ר' צבי יחזקאל מילכלוארן זצ"ל אב"ד פונסק וראש"ד בארשא) בענין העירוב בניו יארק, וס"י תיקון עירובין (ל'ר' בנימין זאב ז"ל יאקאבאוון) בענין העירוב כטשענאוויץ, וחשו"ר חלקה יעקב (להגאון ר' מרדכי יעקב כריש זצ"ל אב"ד ציריך) ח"א סי' קצ"א כקו תיקון עירובין בעיר דיסבורג, ויבדל לחיים טובים ארוכים הגאון האדיר פוסק דורינו מהר"ו שליט"א נאב"ד"ק ירושת"ו כחשו"ר מנחם יצחק (ח"א סי' נ"ט) ע"ד תיקון העירוב בעיר גראטאווארדין מטעם חותנו הגאון האדיר ר' פנחס צימעטבוים זצ"ל

ראבדש"ס הי"ד, שהביא תשובתו הנפלאה של הגאון שר התורה בעל כנר חיים מדכ"י זצ"ל האב"ד"ק נאמץ, שעוררו לחקן מחדש את העירוב בעירו (והנני להעיר, שזה כששים שנה כשחקנו שם את העירוב חתת פיקוחו של הגאון ר' ישעי' פאללאק זצ"ל דומ"ץ ד"ס, בירר עניני התיקון על יסודי ההלכה כפי שראיתי ברחון התורני בית ועד לחכמים שהופיע כסאטמאר כשנת תרפ"ב, שם סי' ק"א, קב"ה, קמ"ט עיי"ש), וכן היו תיקון עירובין כסאטמאר, שם זרע שמשו של כ"ק מרן הגאון מהר"י ט"כ ז"ע ועכ"ה (זה ענה שמעתי מידידי הגאון המובהק מוה"ר מנשה קל"ך שליט"א נאב"ד"ק אונוואר, ששמע מפי ירד"י הרב החסיד המפורסם ר' יוסף אשכנז שליט"א נאמן ביתו של כ"ק מרן ז"ע, שהשפיע כרכו על מפעלו של כבוד חותנו שליט"א לחקן העירוב כוריליאמסבורג, זאת אומרת שהסכים לזה בדעת קרשו) ומי רואה את אלו יוצאק ולא יצא, ופשוט שאין לשום לב על המעוררין ועל הנוקפין בעיתונים ורעדא, חדשים מקרוב באו כהכל ורק כפיהם, ואינו רוצה להאריך בו, אף כי שזה שנה שערכתי ע"ז קונטרס שלם, כאופן עשייתו ותיקונו, הלא כבר הסכמתי על ידו כבוד הרבנים הגאונים שליט"א בעירונו כפי שראיתי את המכתבים שהואל לשלוח לך, שזרזו אותו לתקנו.

ואני חפלה שחפץ י' בידו יצליח וחלילה לנו לפנות מרכזי רבותינו ימין ושמאל והי' הטוב יהי' כעזרו להרציא מחשבתו הטובה מן הכה אל הפועל לזכות את הרבים אלא שיש לזהר שהעירוב יהי' חתת השגחתם של רבנים מובהקים גדולי ההוראה שליט"א, וזכות תיקון העירוב שנאמר בו שמחה כפולה (ישמח לכו) שמח לכו וגו' יראו עינינו ישמח לבנו וחגל נפשינו כישועתו במהרה, כביאת גוא"צ ככ"א.

הכ"ר ירד"ו הרוש"ת מלונ"ת

הק' אברהם מאיר איזראעל
אב"ד הוניאר
חופ"ק ברוקלין תצ"ו

כשלהי היריעה, הנה זה ענה נאמר לי בשם רב אחר כמחוננו כאראפאוק שהתנגדותו לעשיית העירוב הוא, על שגרים פה עפ"י רוב מאבכ"י קלי הדעה, ואם חותר להם הטלטול כרה"ר, יכשלו כשאר איסורים כמו קניית עיתונים כחתימה וכרומה, יפשיטו, שאין כדבריו ממש, שמי שקונר עיתון בשבת (אפ"י כרקפון כפרה"סא, אינו חושש גם על איסור הוצאה כשכת' וכל יוצאי מדינת הגר יודעים שעני וועסערין רוב חושכ"י היו מעולם קלי הדעה מכת המחחרשים וכשנפרדו הקדוה כסנת חר"ט לא נצטרפה לכת החרדים הארטאראקסין ונשארו לנעאלאנין עד היום הזה) עכ"ז יזרז מרן הגאון החת"ס זצ"ל את הרב ד"ס כהשוכחתי רבכרם לחקן העירוב בעירו ולא חשש שקלי הדעה יכשלו בו, ומה שחשש עור שלא יבואו למיסון ולהוציא מחזק לעירוב, עיי' חשו"ר שרי"ם חליחאה (חאו"ח סי' ק"י"ב) דלא ש"ך למיסוך כזה עיי"ש, וכן בחשו"ר מנחם משיב (להגאון המנהיג מוה"ר מנחם סיפר זצ"ל אב"ד"ק כאיאם ומ' וואשארהעלי הי"ד) סי' מ"ד לענין עשיית עירוב כחתיב כיה"ח ושם דר השמש דמא, וטליח"ס וסדור"ס מוה"ר אצ"ל, ורבת המכשלה כאיסור הוצאה וכו' והכלית עשיית עירוב גדולה היא עיי"ש, ואם כעשיית עירוב רק לחת"ו אח"י חשש רלא אח"י למיסוך, מכש"כ בעירוב על כל חלקי העיר, דאין לחשש בו, וכפרט לפי מה שיעץ כ"ק מרן הגאון ק"י"ע לעשות מפית של העירוב ולחננו על כוחלי כתי כנסיות ובתי מדרשות ככל העיר כווריא אין לחוש, ואין להאריך יותר, ה"ל

מנחם מנדל רובין
אב"ד מושיא
כערי"ם שרי"ת הכצלה ישרון

בעהשי"ת ג' ל"ס יאתה צויתר זאת עשו אחישם לפ"ק פה מיאמי זצ"ל כלב חכמים, בינתה הבת קול מאן דמתקן עירובין כמזכה רבים, קראו פוסקס ראשונים רעוסק בעירובין כרבי המקילים, קבעו הלכה כגמרא וכרייתא ברניו עירובין יצאו מנדרם, מרנ ורנן ועשו המצאת להעמיד עירובין ליקרם כבוד ירד"ו החסון והנכבד הרה"ג המפורסם בעל עובד"ן טבין, עסק העירוב וחזיק בה זכ"ו וכן כש"י מהר"ר אשר אנשיל קרויז שליט"א אב"ד ראצפערט יצ"ו
אחדשתה"ר כנר"ה!
קבלתי לנכון מכתבו ורואה אני אשר אוצר טמון כמס' כאמחתו, ה"ה כתי

בקמץ חתח חתיה לי הנה, ופי' אי שמע בני וחכס כפתח חתח חתיה לי עמיד לומר שמצוי זו קומה כהור כמו בעמיד ובעתיד כמו כהנה.

ו) ואסיים במשיכס מהבעשיט בשם הארזי עעירוב ענינו להמתיק דין ולהגביר חסד, ולכן אומות ירדו שהם גימטו גבוריה, מסוככים באומות עיני שהם גימטו חסיד, עירובים.

ויררר שמחשבה הטובה יזכה לצרפה למעשה, יצליח להוציא דבריו מכת אל הפועל, וזה אשר החליל במצור יאמרו לו מן השמים גמור, וזה והזכר, יתעוררו הסדים בישראל ויהערכו רעות החרדים והבשרים כאמיתה של תורה והלכותיה עדי זוכה מהרה להרמת קרן חורח אמת כביא.

ידידו דושהייד מוקירו ומכבודו.

הקי מנחם מענדל רובין
באאמיר ינדיק אדמיר לכת האפיצין
ועליות הדין

מנשה הקטן

אבדק"ק אינגוואר
ווי"ם דיישיכט "ביה שערים"
ברוקלין, נ"י.

די לסדר וראשי מגיני השמימה התשמיא בניו יצויא

מעייב ירדו הרריג ויחח גויג עוסק כביצ אשכול הסופר בנישק כו כו כשיה מודיר אשר אנשיל קרוי שליטיא רב דקהל ראצפערט בניו

אחדשכת"ר כדאו ליראי ה'.

כשרה טובה חדיצן עצם, שמחתי בשמעו מהבשררה הטובה אשר מעכתיך אור מתניו ולקה על עצמו להחזיר עטרה ליושנה קבלת אבותינו הקדושים מרוד דור עד שלמה המלך ע"ה לחקן עירובין ככל מקום שאפשר כדי להסיח מכשול ולהציל הרבה מאחינו בניו מחילול ש"ק, ובפרט בויליאמסבורג ובארד פארק, ואמרו ז"ל כשעה שתקן שלמה עירובין יצאה נח קול ואמרה אם חכם בני ישמח לבי גם אני מכואר רצרון חכמה יחירה לחיקון עירובין ואשרי חלקו שלקת על עצמו מצוה גדולה כזו, וכפרט כמרינה זו ועירות גדולות אשר בעונתיה החילול שבת יותר גדול המצוה לחקן עירובין גיב יותר גדולה כמכואר תשבי"ך חייב סיו לזו וחס"א סיו צי"ט, והגם האחריות נמי מרובה האמנם כבר נירדתי כעונתי בקונטרס אום אני חומה ובשאר מקומות בני רוקא בעירות גדולות האלו מצד ההלכה יותר קול לחקן עירובין ממה שהיו בערי ייראפ, ומותר אפילו להפוסקים שפקפקו בחקן עירובין בערי יוראפ כבעל משכנות יעקב כאן גם הוא ז"ל מודה.

ומה שרצו קצת לחדש גזירות חדשות הלא כבר יצא הרב מכל הפוסקים שלפנינו וגם בדורינו אנו שלא חששו להם וכבר כתב הר"ש הובא בבית לחם יהודה רחם שמחמיר בכזר מטעם גזירה מה שהפוסקים לא גזרו טעה בכזר משנה מקרי ע"ש, והשי"ך בקיצור הנהגת הוראת או"ה אוח"ט כתב דאין להחמיר אפילו במקום שאין הפסד ואפילו בשל עו"כ מפני שעל הרוב יש בו צד הקל במקום אחר מחמת שנאסר והרי חומרא דאחי לדי קולא, יאע"פ שלפי הנראה לא יבא מצד זה קולא אסור שאפשר שיהולגל ויבא קולא עד אחר מאה דברים ע"ש, ובדין רואי אם נגזר ותחמיר שלא לעשות יבא קולא וקלקול ומכשול ממש שיבאו לידי חילול שבת ח"ו, ועוד דהרי הוא מצות עשה רבונן כמכואר בסמ"ג עיין ונרמ"כ"ש וכשאר פוסקים ויא"א לגזור גזירה לבטל מצוה.

והנה המכשולות והקלקולים רבים הם כי בעונתה רבים מעמי הארץ מקילין בעניני הוצאה לענין הוצאה מפתח, ומטפחה אף, וכיוצא בו ובפרט נשים וקטנים שהגינו לחייוך, וגם הרבה בניא שנגנים וחינוקות שנשנו עיין חזו"א הל' עירובין סיו פ"ז אוח"י"ד, ובעניני רפיאות והרופאים שצריכים להוצאות בש"ק לחולה שאין בו סכנה עכ"פ ואפילו לחולה שיש בו סכנה שבת רחוקה הוא ולא הותר, וחולי הלב הרולכים לכיהמ"ד וצריכים לישא אתם כדורים ניטראנלעצירין, וחולאים בבית חולים שאינם רוצים לאכול שם וצריכים להביא להם מכותם מאכלות בשרות, ובטלטול הקטנים שמוציאין לחוץ וכמה פעמים אינם רוצים להלך כרגליהם ימביאים אותם בורים, וגם לוקנים היוצאים במקל וכמכונת שמועה, ונשים יולדות כשבת שמביאים לכי"ת, יאנשים ששוכחין ומטלטלין כלא עירוב דקרי לה מקלקלי בה רבים עיין רש"י ביצה ט"ז כי רמלקלי בה רבים ששוכחין ומטלטלין כלא עירוב היינו קלקולא אם היי מותר לערב והוא אסר לערב, וגם חכשיטי נשים שלא התירו אלא מדוחק וכ"ש חכשיטי אנשים.

וכמה בני תורה אין יכולין לילך לכיהמ"ד בשבת ללמוד תורה שבי"ב רוצים לצאת ומיכרח לשמור על הילדים ואם היי האשה יוצאת עם הילדים היי בעלה הולך לכיהמ"ד, מלבד דמבטל וקדאח לשבת עונג כמ"ש בדבורי שמה"ט חקנו עירובין

ופסי' הרריג שליטיא כמעלה חיקון עירובין, ואשר כותבים לכתהיר שטיב עתה בשאל שמשדהל בעשייה עירוב בקהלנו בויליאמסבורג, כארא-פארק והמכתף הרבים מוכיחים שעל כאלד נאמר מקום הניחו לי להתגדר, כי גלוי וידוע שמקיות הש"ס השיע וספרי רשויה אנו למדין שחיקון זה רב גדול הוא, מוטל על חכמי העיר, ובתמיתה הש"ס בעירובין (ס"ח ב') איכא רבנן ואין עירוב וכו', והמון נקרא שם "אינהו לא משגחין, ולענין המקיים לשון החפלה מודה על האמת דהרי אמת בלבבו ישכים ויאמר לכתהיר שעסקו גדר חיקון רבים הוא כי כך הוא ההלכה.

א) וכמשי"ב בגמרא (שבת, י"ד ב') שנקרא שלמה "בני אם חכם לבך" על שחיקן עירובין, פרשי' שהתקנה היתה "לאכזר את הנוצאה" מרה"י לרה"י כדי שלא יבואו לתוצא ליהודי, ע"כ אמנם כפי הדר (ס"ח ב') מכואר שבכלל זה הם החיקונים שלא יכשלו באיסור הוצאה, וכל הראשונים יש ואיר המידבי (שם, סיו תקט"ו) מצוה לערב, וטעמא ה"א איכא דלא ליתי לירי איסורא, וכו' ע"כ.

הנה כזו קאי ארינא דיעה ישימופי מבואות, ונפסק כן להלכה כשיע גבי ע"ה (ס"ו) ומבואות (ש"צ"ה), איכרא דהחתי"ס בשורח ושי"פ לפרו מזה בקיו שכ"ש לחקן עירוב צוהי"פ שלא יכשלו באיסור הוצאה בשוגג או כבוד, וחשי"ט דיו כלשונות ספרי השו"ה החל מראשון כשרי"ה הרא"ש ועד האחרונים בהרי"ה ראב"ן החי' הר"ם, הלנוש מרדכי, (עפ"שטי"ן) וכו', והספרים מכל החונים שבחפוצות ישראל כולם אומרים לעיני עירוב חכם לבך וישמה לכי, ומשיבים חרפים דבר נגד המהקש והמעב.

ובקו יועברו קול במחנה אשר כי לרה"ג שליטיא כשנה השלי"ט בנוע לתעורב כפלטכוש העתקו כמה מלשונות ספרי השו"ה בענין זה, ונרעם משי"ב חתום לחרש שחילל כיוונו ע"ה כמטבע שטבעו בכרמח העירוב.

עכ"פ ככה הוא המסורה והקבלה, עיכבה ואיכזר בהספקיך שעשייה עירוב בעיר מצוה רבה הוא.

ב) ובנוע להשאלה אי שייך כבדוקלין ההלכה הקבועה כמ"פ כשיע ונושי"ב שאן לנו חורת רה"י כזה"ו, - הנו מצטרף כלשון כדור לרה"ג שליטיא כיהורא ועוד לקרא שאן כבדוקלין טעם להיות לה דין הדין, וכאשר כהוב בההעמקות שללחמ

הטעם כזה לענין כי לפי חוגי הממשלה אין שום הדין כאן שיעברו בה ששים וזו ככל יום ואפילו נזקט לחומרא לצרף את היושבים באויטא ומצטרפים בן וטעם כלן וכן החזורים כשבו, ומצטרפים אומה"ע, בכל זאת אין מצוה רהוב שיכזרו בה ככל יום ששים רבוא.

חזן מזה אין הרחוקה פתוחים משער לשער, שפתי הנחרות עשויים במהיצות של צעמנט כירי אדם, כמה רחובות יש להם באמצעם מקורה וצוה"פ, וברנה, וכבר היה מזה הלכה למעשה לגבי בני יארק וכן הוראה אשר צדיקים קראו פוסק חזני היה מהר"י שטי"ף ועל"ה וכדפס בספר השו"ה שלו.

ג) והנה ידדי הגאון הכפרסם בעל אגרות משה שליטיא מחדש כספרו הגדול שלצטחו אם יש בשטח של י"ב מיל עי"ג י"ב מיל כחוצות המיד ששים רבוא נקרא י"ב הדין דאורייתא.

יש להדגיש שני נקידות הכתובות כאג"מ שם.

האחד שבי' שהשיע והנושי"ב ורבותינו האחרונים לא פירשו כן, וא"כ לפי הקבלה המסורה מאן דתני כהשיע לא משתבש, והלא השיע יש לו כל דין של "חפשיטה גוראות ככל חפוצות ישראל", וכיארתי זאת בע"ה בקו' מנחה ישכון, וידוע משי"ב הא"ת ס"ו ב"ה שאין לטעון קום לי נגד השיע שקבלה מרבתי שפסק המחבר תומ"א יצא מפייה כד"ש וכו', ע"כ.

השני שכתב האג"מ שלפי החשבון כדי שיר"ו מצוה המיד כחוצות ששים רבוא נפסח י"ב עי"ג י"ב מיל צרף שירורי כאוחו שטח בין די לרי מיליאן אנשים, ומספר זה איט כלל כבדוקלין כפרט בשטח הניל.

ומילתא דעבידא לגלויי הוא עיי' הסטאטיסטיקה של הממשלה שיש לה אנשים פתים ע"ה.

ד) וכן הפסקים שנכתבו לכתהיר בעשייה העירוב בויליאמסבורג, ושאר, כולם מודה אחר ונהנו והיות ונכתבו המכתבים הללו בשנת השל"ב ל"ד מגדולי הוראה בויליאמסבורג, מוכח מחתיבו שגם רעהו של כ"ק מרן דודי הנהי"ק מסאטמאר ועל"ה הסכים לוה, וכאשר כתב במכתבו ידיו מה אחי רה"ג שליטיא, והסבא פשוט מה בדיוחה הלכה קבועה כשי"ס ופוסקים ושיע, ונהג למעשה ככל העירוח המדינות כלי יוצא מהכלל.

ה) ובענין הסכרות ששמעתי שזמנים אלו אין לרמותם לקודם המלחמה, ושאי אפיקה וכו', הנה כדי לשנות הלכה קבועה, ולהפך סכרת ההלכה, מחיקון למכשול, אנו דבר קל ופשוט, לעשות כן על יסוד סכרא מתודעת, ויש לרמי ע"ה דברי חז"ל שכתבו שני פוסקים (עירובין כ"א) על חיקון עירובין של שלמה, פי' א' חכם לבך

יזארה לתרץ קושייתו על פי מה שהעלה הגאון האדיר כשו"ח צפנת פענח רובינאק חייב סימן כ"ב ובצי"ע ע"ה פרשת חטא על המכילהא וכל המשמר אח השבת כאילו עשה את השבת. רבשבת י"ב איתא הניא חנוניא אומר הויב אדם למשמש כדרי ע"ש עם חשיבה שמא ישבת ויצא. דאם לא משמש ומצא לא הוה גרר מחסוק רק עבר כשוונג וככ"מ שנאמר שמירה צריך לעשות כל הפעולות שהרבר יחייבם וכ"מ גבי חמץ שנאמר ושמרם. אם לא כהך עבר כשוונג וזה הגדר דשומרי שבת שיראו לעשות פעולות שלא יהא חילול שבת ולא מחמת הארס שלא יעבור רק שלא יהא השבת מחולל וזה כאילו עשו לשבת ע"ש ולפי"ז שפיר מתורץ חמירת הגרע"א דיל דלאחר שתקנו חכמים דלא יצא החיט במחטו סמוך לחשיבה שמא ישבת ויצא. אם לא עשה כתקנו חכמים ויצא סמוך לחשיבה ושבת אח"כ לא היה מתעסק רק עבר כשוונג.

וכזה יש לפרש גם כן לשון הגמרא שבת י"ב הני"ל על הא דהנניא רישמש ארס כגרי ע"ש עם חשיבה אמר רב יוסף ה"ל רבתי לשבת. דלכאורה מה הוסיף לנו רב יוסף על הכרייתא. אך לפי הני"ל בא רב יוסף להטעים טעמא דחנוניא הווא הלכה משום שהבא לא יתחלל. וזה להלכתא רבתי לשבת שהגם שהארס לא עבר אם שבת והוציא. אך משום שמירה לשבת חייב למשמש. ואם לא משמש הוה עבר כשוונג. וכזה י"ל טעם החוס' עירובין ס"ח דלא רצו לומר רבתי סוכר דאין מצוה לערב. ובאמת אכ"ו כאן בשבת י"א הני"ל סוכר דגם גזרין גזירה לגזירה ככה"ג אף דלא הוי מלאכת מחשבת. כודאי לא יקיל כעירוב. הגם שאין חשש רק שמא ישבת וכרשי"י כיצא ט"ז הני"ל אעפ"י ככה"ג הוה ג"כ חילול להשבת ולא הוה בכלל המשמר את השבת.

וכזה י"ל הטעם דמצינו בכמה דוכחי כשבת השומר או המשמר את השבת דהיא על הכונה הנזכר ששומר את השבת שלא יתחלל. וזה ג"כ הכונה כהלכתא היינו ההלכה של שבת וכונה וכו' ה"ל ג"כ הא דאמרינן עירובין - כ"א דבשעה שחקן שלמה עירובין יצאה כה קול אם חסם בני ישמח לכו גם אתי. דבחקון עירובין הוה שמחה גדול בכיכול לגבי הקב"ה. שגם השבת לא יתחלל ע"י. ולא זו בלבד תקן שלמה שהארס לא יעבור עבירה. אלא גם שהשבת שהוא ערוח להקב"ה לא יתחלל. עכ"פ לפי הני"ל י"ל דמצוה תיקון עירובין הוה משום גרר שמירת שבת ובהכרחי הצפנה פענח הני"ל דאם יש תיקון ע"י עירובין. ואם אינו עושה איסור גם אם שוכח לא הוה גרר מחסוק רק עכ"ה כשוונג וכרשי"י כיצא ט"ז הני"ל לכן כדו אצל יבשלו כאיסור הוצאה דשכיחו טובא שכו"כ אנשים שוכחים בשבת חפץ יתקן ע"י. שלא יהיה מכשול לאלו המאחרים כיום ע"ש. שלא יבשלו בהוצאה מרשות לרשות בספק פלוגתא דרכוחא. וגם ימנע כזה שלא יהיו מוכרחים לטלטל החינוק ע"י עכ"ם כיום ש"ק מרשות לרשות. מביחם לכה"כ"ו לאוחם שנוהגין כן. וגם יוכלו לזכות כזה לאנשים זקנים וחולים ח"ו שאינם יכולין להלך בגליהם. רק מוליכין אותם בכסא גלגלים. שיש כזה עקולי ופשוטי. או להחיר ע"י עכ"ם כשבת להחליטם לכת' הכנסת להחלל כעבור ולשמוע בקריאת החזרה. וכודאי יהיה על ידו זה ממזכי הרבים.

ומזה שחששו שאילי מזה יבאו להתיר במקומות שאי אפשר לחקן. עיין בשלחן ערוך התניא סימן ע"ה לענין ללמוד אצל גר שזעה לעת הצורך כהטורי וכו'. אבל לא מטעמי רק משום שהרבר ידוע שאין לנו לחדש גזירות חדשות שלא מצונו בש"ס שלא להסיף על דברי חז"ל. ולפי דבריו כתב גם כן בשאלות ותשובות מהרש"ג מהגאון מסעמיהאלי ד"ל להתייר ללמוד אצל הגר העלוקטע. ולא חיישינן שמא יגע חט"י חשמל זה כזה דהוה בעין גזירת הני"ל דמכל מקום אינו רומה לור של שמן שבעשה עליו הגזירה ע"ש.

לכן לענין יש מצוה וזכות הדכים לחיקון עירובין. ואפשר להמליץ כזה בהפסק שומר מצוה לא ידע דבר רע. דאם הוא שומר המצוה שהמצוה תוכל להתקיים. כודאי לא ידע דבר רע. דלא יצא ח"ו שום מכשול מחמת ירו אך ורק טוב יחסד ויכבדהו.

אהרן וייעדע

אמרים מישל הערשקאוויטש
האי"ד דק"ק האליין יע"א
כעת בכרוקלין ג"ה

לכבוד ידידי רה"ג כנשי"ק חוטר מגזע אראלים וחדושישים מעוז ומגדל עוסק בצרכי ציבור כאמונה ובפדט בקדושה השבת בעניני תיקון עירובין וכו' מו"ה אשר אנשיל קרוי שליט"א אכדק"ק ראצפערט יע"א.

ע"ד תיקוני עירובין. הנה הלכה פסוקה כשו"ע או"ח סי' צ"ה מצוה לחזור אחר שיחופי מכאות ומכרן עליו על מצוה עירוב ופי' שם הט"ז ס"ק הטעם הוה מצוה הוא משום שלא יבא לירי איסור טלטלו וכ"מ בשנת ח"ס או"ח סי' צ"ט

שלא יהא ארס כיום העינג ושמתח לכו כמו עצור אסור בכיתו כככית האסורים ולא יוכל להניע מאומה. ובשעה הגשם שמחלקלים מלכושיהם הכובעים והשטר"מלעך שנספדין ע"י הגשם: מצערים הרבה ואין כירם להוציא מכסה עליהם להצילם מצער והפסד ממון. גם כימים טובים שלא הותרה הוצאה אלא לצורך יו"ט ושאר הוצאות אסורות והעולם לא יזהרים כזה ובימים לירי חילול יו"ט שמוציאים את רבל ועזר הרבר מכשולים עד אין מספר עיין קונט' אום אני חומר ובפוסקים

והיוח כי כבר הסכימו אהו גדולי ופוסקי דורינו כמו ש"ב הרה"צ כ"ק אדמו"ר מוה"ר יוסף גרינוואלד מפאפא שליט"א והרב הגאון מהרש"א זעלענעוויך אכדק"ק שטשאקאווא שליט"א והרב הגאון משארמאש שליט"א ומר אחיו יע"י הרב הגאון מוה"רש אכדק"ק אורוואוי ועזר הרבה דברים גאוים שליט"א ווראי יעשה כל דבר ע"פ עצתם ולפי פסקי גאוני הדור ע"פ כ"ד מומחה לכן הנני כזה כיהודה ועזר לקרא לעוררו ג"כ ולכרכו שזכה לברך על המגמר וה"ו ממזכי הרבים שאין לך מצוה גדולה מזהו הרבים עיין סוטה י"ד ע"א משה חטא הרבים נשא זכות הרבים חלוי בו ודשכ"ה בלב ונפש.

מנשה הקטן

אהרן וייעדע
אי"ד לינץ יע"א
רומ"ץ דקליווענבורג
בירוקלין ג"ה

לכבוד ידידי רה"ג כנשי"ק חוטר מגזע אראלים וחדושישים מעוז ומגדל. עוסק בצרכי ציבור כאמונה ובפדט בקדושה השבת בעניני תיקון עירובין וכו' כש"ח מוה"ר אשר אנשיל קרוי אכדק"ק ראצפערט יע"א.

כבר תיקון עירובין שיוכלו לטלטל ע"י העירוב שלא יבשלו בחילול שבת. כבר הורה לנו הגאון החכם סופר ד"ל בחשוכותיו או"ח סימן צ"ט שראוי ונכון לכל קהל עם ישראל בכל מקומות מושבותיהם כחיקונים וכו' שלא יבשלו רוב ההמון עם בהוצאה מרשות לרשות כיום שבת קודש וכו' ואיסור הוצאה מ"ה ל"ה או בהיפך הוא מאותן המלאכות שהעובר עליה הוא מומר לכל החודה כולה ע"ש. ומה שגלע"ד להעיר קצת דבר חדש בענין זה. כטור סימן צ"ה כחב דמצוה לחזור אחר עירוב כין אחר עירובי חצרות כין אחר שתופי מכאות. וככ"י הביא מהמרדכי עירובין ס"ח דהביא ראי' מדאמר מכואה דריירא כה חרי גברי כרכנן להוי בלא עירוב וטעמא דבה איכא דלא לייתו לירי איסור לאפוקי ולעילא כאיסור וכן כתב בהגהות כפ"א מה' עירובין ע"כ. וכן העתיק הרב כנשי"ק סימן שס"ו סעיף י"ה טעם זו כרו שלא לכא לטלטל כאיסור ע"ש. והנה כאמח המרדכי לא כדירא ליר הא מלתא רמצוד לחזור אחר עירוב אליבא דכו"ע דכתב שם לתרץ קושיית החוס' עירובין ס"ח הני"ל כד"ה חניא אין משתתפין באוצר וא"ת ואניו כנ"ש. דרא כנ"ש מסיק ליה והחוס' תירצו שם ריש לומר רבתי ס"ל דב"ש וכו"ה לא; וחלקו דבר זה. וכשם ר"י תירץ דאניו הוה מוקים לכולהו אליב"י ע"ש. וח"ל המרדכי ואפשר היה לדחות עצמו כי לא היה חושש כל כך לערב ולא סבירא ליה שיש מצוה דכבר וכו' ע"ש אבל באמת עכ"פ מהחוס' לא נחתו לתרץ כן ש"מ דסבירא ליה דאין משתתפין באוצר ולכן לא עירב. אבל סבירא ליה גם לאכ"י רמצוה לערב וכן איפסק להלכתא בש"ע סימן שס"ו סעיף י"ג רמצוה לערב.

ולכאורה נראה ראיה מפורשת לסבירא זו רמצוה לערב כרו שלא יבא לטלטל כאיסור כסכרת רחוס' עירובין ס"ח הני"ל והג"מ והכ"י. מהא ר"פ דכיצא דף ט"ז ע"ב שהביא החשב"ץ ח"ב סימן ל"ז (עיין כנמוקי או"ח סימן שצ"ד שהביא דברי הגה"ק מהני"ל וכתב שהכרחי יוסף הביאו גם כן. וכתב דבריו התשב"ץ הני"ל מקור להגה"ק מהר"א מדינוב ע"ש מה שהביא גם כן מהר"י הק' כמו שהוא בשערי"ב ע"ש) ג"ה הא דאמר רב תחלת הוראה רה"י צורכא מרדנן לקלולא ע"ש דמכח זה הביא הגה"ק ריה' לדבריו דזכות גדולה הוה. ומאן דמורי איסורא הוי לקלולא משום דמחלקלו בה רבים וכא"ס לטלטל בלא עירוב ע"ש אבל לכאורה צ"כ דלמה לנו למיחש כולי. האי להוי דעבדי איסורא ויטלטלו בלא עירוב. ואטו דרשינו עסקינן. אבל באמת כרשי"י כיצא דף ט"ז ע"ב הני"ל כד"ה כיון דמחלקלו בה רבים כתב דשוכחין ומטלטלין בלא עירוב. ע"כ. הוי דעיקר החשש לסכרת דרשי"י הוא משום הרבים שיבחו ויטלטלו בלא עירוב. והנה כחוס' כמס' שבת י"א כד"ה שמא ישבת ויצא כחכו דאליבא דרבא ולא גזרין גזירה לגזירה. אין לפרש שמא ישבת המתא ורא אפילו ישבת ליכא איסורא לאריתתא. וכתב על זה בחשוכות רע"א סימן ח' דמבטור מבניהם דלאכ"י דגור גזירה לגזירה הוי ניהא דמתעסק הוא עכ"פ דרבנן ובפשיטו תמוה אין שייך דאסור חז"ל מתעסק הא לא ידע שעושה כן ולאיהו ענין יאסור חכמים לעשות כן כיון דלא ידע כלל שעושה מלאכה זו הא לא ידע כלל שיש עליו איסור דרבנן.

יוסף אשכנזי

משביק אצל כ"ק ארמור
גהתיק מסאטמאר זצלה"ה
קרית יואל שבמאנרא יצ"ו

ב"ה

הנה הרב המאורג זכר מוה"ר אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב מראצפערט יצ"ו עוסק בהשתדלות חיקון עירובין ברחובות שבניויליאמסבורג וכיוצא בזה. מכתבים עם המלצות מגדולי הרבנים שליט"א המסכימים ומחזקים אותו בפעולתו והשתדלותו בזה, ובה בשעתו לפני כ"ק ארמור גהתיק זצלה"ה עם המכתבים שבידו מהרבנים הגאונים שליט"א וזכרו בהצלה ככל ענינים

לראוי כאעתי"א א' ויחי תשמי"א פה קרית יואל יצ"ו

יוסף אשכנזי

משביק אצל כ"ק ארמור
גהתיק מסאטמאר זצלה"ה

הרב שמואל אברהם זעלטענרויך

אבדק"ק שטשאקאווי
ברוקלין יצ"ו

כ"ה יום ה' לפי נח חש"ל"ג

הנה כבוד ש"ס הרה"ג מפאר היחס מופלא ואיש המעשה מודר"ה אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפערט בניויליאמסבורג עוסק בעת כבוד גדול להשתדל בחיקון עירובין בשכונתנו ובהרבה שכונות בברוקלין אשר רבים שם אחינו היראים והתדרים הירוי, ואמינא לפעלא טכא יישר הילי

כמו שהאר"ך בשו"ת חש"נ"ך ח"ב סי' ל"ו יכתב שם במחק לשוננו דכות גדולה היא למחקו זכר ובמביאר בזה באורך בשו"ת חתם סופר א"ח סי' צ"ט, וממילא כל קהלה ויהיה צריכין לעמוד לו לסיוע לכלכל גדול ההוצאות בזה, אך חיקוני עירובין למעשה יהיו נעשים ע"י גדולי הרבנים שליט"א בכל שכונה ושכונה והסכמתם כדי שיהיו נעשין כהלכה בלי חשש.

ירשו"ת יהיו בסעודו להצליח ויהי זכות הרבים כי ולכל המטייעים לרבר מצוה רבים כזו.

הכו"ח למען המצוה ועוסקי

שמואל אברהם זעלטענרויך

שלום קרויז

אבדק"ק אודוואי

זכר הרה"ק רבינו ישע"י מקרעסטער זצ"ע

ב"ה עשיק לסדר זאת חתי ונני לגכולוח"י סביב פד ברוקלין יצ"ו לשב"ח לפ"ק. לכבוד אהובי אחי היקר המושלם כמעלות ובמדות נשגבות העסקן לטובת הציונה. הרב הרה"ג זכר וכר כש"ת מו"ה אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפערט יצ"ו.

שמחתי לשמוע ממך הבשורה טובה שלקחת עליך מצוה הגדולה ועיל גדול, לחקן עירוב בניויליאמסבורג, אשר בודאי דוד לרוד ישכחו מעשיך בעד זה.

רבי גדול חעשה בזה, ראשית תציל על ידי זה הרכה אנשים מחילול שבת בהוצאה ברה"ר בשונג או ע"י התרים שונים שהם רק כהררים התלויים בשערה להוציא ע"י חינוך ועכו"ם הרבה דברים והוצאה מפחחות וכדומה וע"י זה יהא כוה"ה וכן ה"י כמדינתנו כיוון קהלה קדושות עירוב לשכחות, ועוד תגידם לקיים וקראה לשבת עונג כי בלי עירוב הרכה אנשים צריכין להיות סגור בבית להשיג על הילדים קטנים כמובן וכו' וכו', וע"י אמרו חז"ל בשעה שתתקן שלמה עירובין יצאה נח קול אם חכם בני ישמח לבי גם אני.

זכוראי הלכה זו צריך עיון גדול אופן עשייתו שיהא אליבא דהלכתא, אבל כפי שאמרת שתתקן אצלך עוד ג' רבנים גדולים לברר אופן עשייתו כהלכה, וכאשר כבר הסכים על ידך כ"ק ארמור גהתיק רבשכנה"ג מרן מסאטמאר שליט"א וזכר אותך בהצלה בענין זה י"כ לכן אקרה שכוראי תעלה בידך להוציא במקורם מכת אל הפועל ולא יצא ח"ו שום מכשול מהח"י.

ושאר דברים השייכים לגמירת ענין זה נרבה א"ה פא"פ ומה שיהא ביד לעמוד לימינך בודאי אעשה כל"נד כעה"ה.

כ"ד אח"ך המצפה להצלחתך ככ"ע וזכותו המצות חושע ביטועה שלימה ככ"א. הק' שלום קרויז אבדק"ק אודוואי

ובשורת זכר חיים ח"ב א"ה סי' ל"ג הרבה מכשולים באים באין עירוב, והמכשול הוא פשוט שהרבה אנשים שוכחים ומצויים כאיסור, ואע"פ רבא ע"י שכתה יהיו מתעסק, מיקרי מכשול ותקלה כמ"ש בשו"ת רעק"א סי' ה' ריש במתעסק בשבת איסור תורה וכ"כ בספר הכתים ה' שבת שערי איסור הוצאה שעד ט"ו אות ב"ו שיש בשבתה איסור מן התורה אע"פ שאין בו חיוב.

ואפי' בזה"ז ראינו לנו רה"ר גמורה, מ"מ כשכת אפי' איסור דרבנן חמור ויש איסור אפי' במתעסק, ובה"ג כתב הרא"ש כפי כמה טומנין סי' ב' כ"ש דבינו חנאל מטום חומרא רשבה חשוכה איסור דרבנן כשל חזרה וזולין לחומרא (וע"ז סי' ה' י"ד), ולכך מצוה למשמש בגדיו ע"ש עם חשיכה שלא יהיה להם דבר שאסור לצאת בו בשבת, ואפי' עש"י שאין לנו רה"ר גמורה, וכמ"ש בשו"ע דרב ס"ס רנ"ב, וידין ריש על איסור דרבנן של שבת חומר רשבה לכך צריך כפרה אפי' עבר בשונג על איסור דרבנן וכמ"ש באו"ח סי' ש"ד משא"כ כשאר איסורי דרבנן וכמ"ש הנחיות חו"מ סי' ר"ל"ד ולכן נחשב מכשול ותקלה מה שאנשים שוכחים ומצויים.

מלבד זה מצוי מכשול בהוצאה המפחחות בהחנודה ואינם מקיאים כיצד להכריז עם התגורה, ופוחחים גם כשיש על המנעול תורת דה"י כי כשקרא עמדה ככרמלית אסור לחשוב המפחח כשהמנעול הוא בכלל חודי דה"י, וגם הוצאה מטפחה הרב סביב הוצאה הנשמת אדם ככלל י"ו חוכך לאסור, ועיקר היתור הוא משום כבוד ובריות וכמ"ש בשו"ת קרן לרוד סי' צ' ע"ש ריכשלו בזה כי משום כבוד הבריות לא התירו אלא ריבא דאי אפשר להכין מע"ש כראמור בשבת פ"א וכו' כמני"א סי' ש"כ סק"א וסי' ש"כ סק"ה, וע"י שו"ת מהר"ם ב"ר ברוך ה' שבת סי' צ"ו, והמטפחה אפשר להכין כביה"ב בע"ש, גם כיון דאפשר לעשות עירוב ולא עשו ה"י כאפשר להכין ביה"ר, אסור להוציא אפי' במקום כבוד הבריות, ועוד כמה משולות עצמו מספר.

אבל נראה לכאור עור טעם שמצוה לחקן חיקוני עירובין מלבד שלא יבוא לירי מכשול יש מצוה עשה ממש מה"ה והוא מצוה והכינו את אשר יבואו, כי יודע שהצדקים רצתם כיון שצוה השי"ת שלא להבעיר אש בשבת ולכן ישנו כהושך ליל ש"ק לקיים מצוה לא חכערו אש כיום השבת, וכן אסור להטמין בע"ש כדי לאכול צונן בש"ק לקיים מצוה השי"ת שצוה שלא לכשל, וכן אסור חיקון עירובין כדי לקיים איסור הוצאה, אבל חז"ל ע"פ הקבלה ה"ל"מ הוא שאין הכלית האיסור שלא להבעיר כדי שישב בהשך ושלא לכשל כדי שיאכל צונן ישלא להוציא כדי שלא יהא הרבה במקום שלבו הפך, רק הא כיצד יש מצוה להכין בע"ש ולקיים מצוה והכינו כי שבת נחנו לעונג ושמחה ולמנוחה ואין מנוחה רק ממלאכך רק גם להיות לו נוח (וכמ"ש בחו"ס שבת קכ"ב ר"ה מעמוד בשם המכילתא), ולכך יש צוה להדליק נרות ולהטמין וכמ"ש בעל המאור כי מי שאוסר הטמנה מין הוא וע"י רב נסים נאמן ריש ברכות, כי מצוה עונג הוא ה"ל"מ כמ"ש היראים סי' ח"ט.

וכן נמי מצוה הקוני עירובין הוא כדי שיוכל לטלטל חפצים הנצרכים מבית לחצר ומבית לבית וצוה עירוב הוא חיוב ה"ל"מ כמו הרלקת נרות, וכ"כ מפירש נ"י שכל טוב פ' בשלה ע"י ר"ד והכינו את אשר יבואו אח אשר יאכלו לא נאמר אלא אשר יבואו כלומר יכינו כיום הששי במבואות ובחצרות חיקוני לחיים וקרויה ועודות פחחים ועירובים ושיחופים להחיר להם אח אשר יבואו כיום השבת משרות לרשות עכ"ל, וזהו כוונת המשנה שבת ל"ה, שכוללם יחד, עשרתם ערבתם הרליקי אח ה"ר כי כולם טעם אחד להם, וכמ"ש היראים סי' ח"ט כי בהם מקיים מצוה והכינו את אשר יבואו והוא הבנה למצות עונג שבת, כי אפי' עישר פירות שאיסור לעשר בשבת הוא מדרבנן, מ"מ כיון שלא יעבור על דרבנן יהא אסור לו לאכול הפירות כשבת מקיים מ"ע מה"ת אם מפריש המעשרות בע"ש כן שיה לו מצוה חיקוני עירובין ואפי' בזה"ז שאין לנו רה"ר גמורה מ"מ כיון ריש איסור דרבנן לטלטל ויכטל מצוה עונג וניחא מקיים בעשיית עירוב מ"ע מה"ת, וכ"כ בלקה טוב פ' בשלה אח אשר יבואו מכאן לעירובי חצירות מן התורה שיערב אדם בשבת כפי או בשום מאכל כדי שטלטל מבית לבית ומחצר לחצר עכ"ל, וה"י עשיית עירוב מצוה היתובית וש"ך כה מצוה חינוך לקטנים כדאי בהוספתא עירובין פ"ב.

חנה גם כוונת המדרש רבה אסור ר' אח סבור שמה לרעהך נחתי לך את השבת לא נחתי לך אלא לטובתך עכ"ל ומצוה והכינו יש לו ג"כ חומרא רשבה, וגם נשים חייבות בה, וכמ"ש ר"ת לענין לחם משה שחיכות נשים בלח"מ כי כל עוניי שבת איתקש לשמור, וכמ"ש בחו"ס תמ"א אנליא ברכות ל"ג, אפי' והבלבלה אמרו וואל ולכבוד שבת קאחי בשבת א"ל.

וזכותו שמירת שבת בכל פרטיה ודקדוקיה נוכח שימלא ה' כל משאלות לבנו לטובה ולהצלח מחבלי משיח, ולכונן ירושלים וחומת אש סביב לה כבואה משיח נכ"א.

אפרים טישל הערשקאוויטש